

RIGO Research en Advies BV
De bewoonde omgeving
www.rigo.nl

DEELRAPPORTAGE

Leefbaarheid in de gemeente Bergen op Zoom

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij RIGO Research en Advies. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van RIGO Research en Advies. RIGO Research en Advies aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

DEELRAPPORTAGE

Leefbaarheid in de gemeente Bergen op Zoom

Opdrachtgever

Stadlander

Auteurs

Esther Cozijnsen

Uitgave

oktober 2011

Rapportnummer

P19160

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	1
1.1	Leeswijzer	1
Hoofdstuk 2	Algemene toelichting	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Onderzoeksopzet	3
Hoofdstuk 3	Bergen op Zoom	10
3.1	Inleiding	10
3.2	De fysieke woonomgeving	10
3.3	Sociale woonomgeving	20
3.4	Ongenoegens	25
3.5	Veiligheid	28
3.6	Totaaloordeel	31
Hoofdstuk 4	Wijk- en kernprofielen	35
4.1	Inleiding	35
4.2	Wijk- en kernprofielen gemeente Bergen op Zoom	36
4.3	Overzicht aandachtspunten	46
Bijlagen		
Bijlage 1	Vragenlijst	48
Bijlage 2	Cijfers op gemeenteniveau	55

Hoofdstuk 1

Inleiding

De leefbaarheidsmonitor Lemon is een instrument om de beleving van leefbaarheid te meten en te presenteren. Op basis van een schriftelijke vragenlijst wordt bewoners gevraagd een oordeel te geven over diverse leefbaarheidsthema's in hun wijk.

De woningcorporatie Stadlander, Woningstichting Woensdrecht en Woningstichting Dinteloord hebben in 2011 voor het eerst een leefbaarheidsonderzoek uitgevoerd met behulp van Lemon.

Dit onderzoek heeft plaatsgevonden onder de bewoners van vier gemeenten waarin de drie woningcorporaties actief zijn; Bergen op Zoom, Steenberg, Woensdrecht en Tholen. Dit rapport geeft **alleen de resultaten voor de gemeente Bergen op Zoom**. De resultaten voor alle vier de gemeenten zijn beschreven in het algemene rapport '*Leefbaarheid in West-Brabant en Tholen*'.

1.1 Leeswijzer

De rapportage is onderverdeeld in 4 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 komt de opzet van het onderzoek aan bod, waaronder de leefbaarheidsthema's, de wijkindeling, de steekproefgrootte, de respons, de onderzoekspopulatie en een toelichting op de statistische analyses. Deze onderwerpen worden in het algemeen (voor alle deelnemende gemeenten) behandeld.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten voor de gemeente **Bergen op Zoom** per leefbaarheidsthema doorgenomen. De resultaten per wijk of kern komen in hoofdstuk 4 aan bod in de zogenoemde wijk- en kernprofielen. Hier worden eventuele aandachtspunten per gebied genoemd.

Hoofdstuk 2

Algemene toelichting

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de werkwijze en de opzet van het onderzoek beschreven. Daarbij komen onder andere de leefbaarheidsaspecten, de wijkindeling, de steekproef, de respons en de betrouwbaarheid van de uitkomsten aan bod.

De leefbaarheidsmonitor Lemon

Voor het meten van de leefbaarheid in de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen, Woensdrecht en Tholen is gebruik gemaakt van Lemon, de leefbaarheidsmonitor. Dit instrument maakt de oordelen van bewoners over de leefbaarheid aan de hand van kaartbeelden inzichtelijk. Naast de uitkomsten voor bovengenoemde gemeenten, zijn op de Lemon-website ook de uitkomsten voor andere Nederlandse gemeenten te bekijken. Alle uitkomsten zijn (soms met behulp van een inlogcode) te bekijken op: www.lemoninternet.nl.

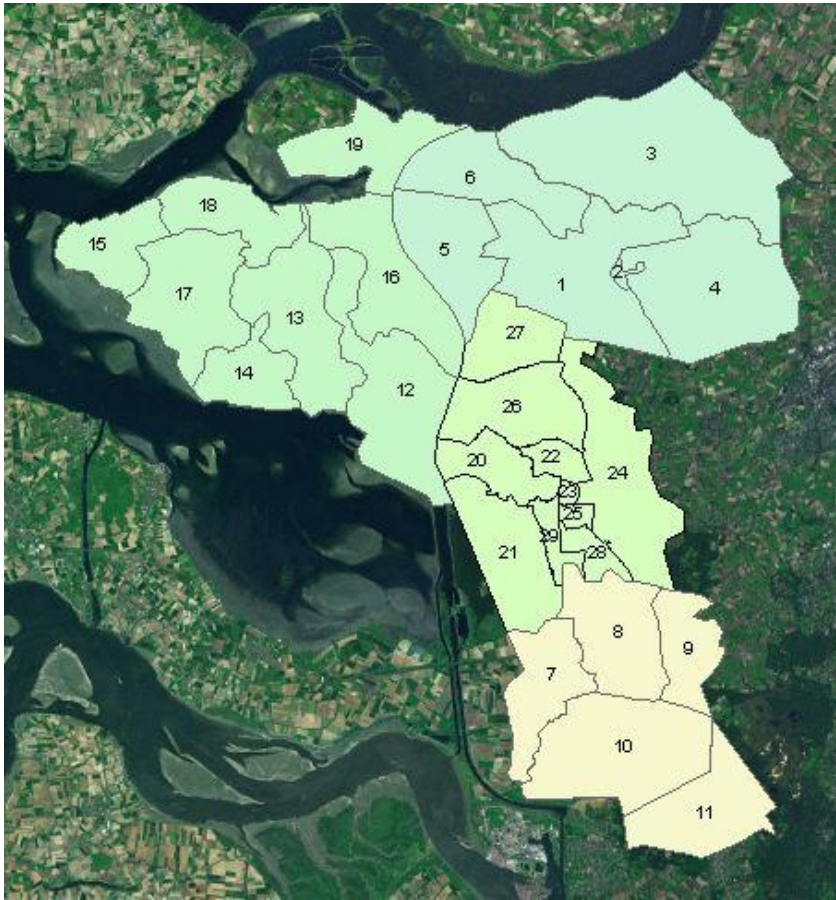
2.2 Onderzoeksopzet

De bewoners van de vier onderzochte gemeenten hebben 22 vragen beantwoord die betrekking hebben op onderstaande leefbaarheidsthema's en bijbehorende aspecten.

Fysieke woonomgeving	Ongenoegens
Prijs/kwaliteit verhouding woning	Overlast van personen
Kwaliteit woningvoorraad	Overlast van activiteiten
Woonomgeving	Overlast van vervuiling
Groenvoorzieningen	Verkeersoverlast
Speelvoorzieningen	Veiligheid
Algemene voorzieningen	Criminaliteit
Sociale woonomgeving	Veiligheidsgevoel
Betrokkenheid	Totaaloordeel
Inzet voor de buurt	Totaaloordeel
Omgang etnische groepen	Ontwikkeling buurt

2.2.1 De wijkindeling

Bij de opzet van het onderzoek is uitgegaan van de onderstaande wijkindeling:

Gemeente Steenbergen		Gemeente Tholen	
		12	Tholen
1	Steenbergen	13	Poortvliet
2	Welberg	14	Scherpenisse
3	Dinteloord	15	Stavenisse
4	Kruisland	16	Oud-Vossemeer
5	Nieuw-Vossemeer	17	Sint-Maartensdijk
6	De Heen	18	Sint-Annaland
		19	Sint Philipsland
Gemeente Woensdrecht		Gemeente Bergen op Zoom	
7	Woensdrecht	20	Centrum
8	Hoogerheide	21	Bergse Plaat
9	Huybergen	22	Noord
10	Ossendrecht	23	Gageldonk West
11	Putte	24	Gageldonk Oost
		25	Warande
		26	Halsteren
		27	Lepelstraat
		28	Nieuw-Borgvliet/ Langeweg/ De Wal
		29	Fort-Zeekant/ Glacis/ Markiezaten

2.2.2 De respons

Via een aselechte steekproef is een selectie gemaakt uit de bewoners van de vier gemeenten. Voor het onderzoek zijn in totaal 7.337 mensen benaderd, waarvan er uiteindelijk 2153 de enquête hebben ingevuld en terug gestuurd. Hiermee is een respons van 29% behaald wat een gemiddelde respons is vergeleken met andere Lemon-onderzoeken. Landelijk ligt de respons op dit moment rond de 30%. Voor alle wijken en kernen is de respons voldoende om de uitkomsten als algemeen geldend te beschouwen. De respons per wijk is in de volgende tabel weergegeven.

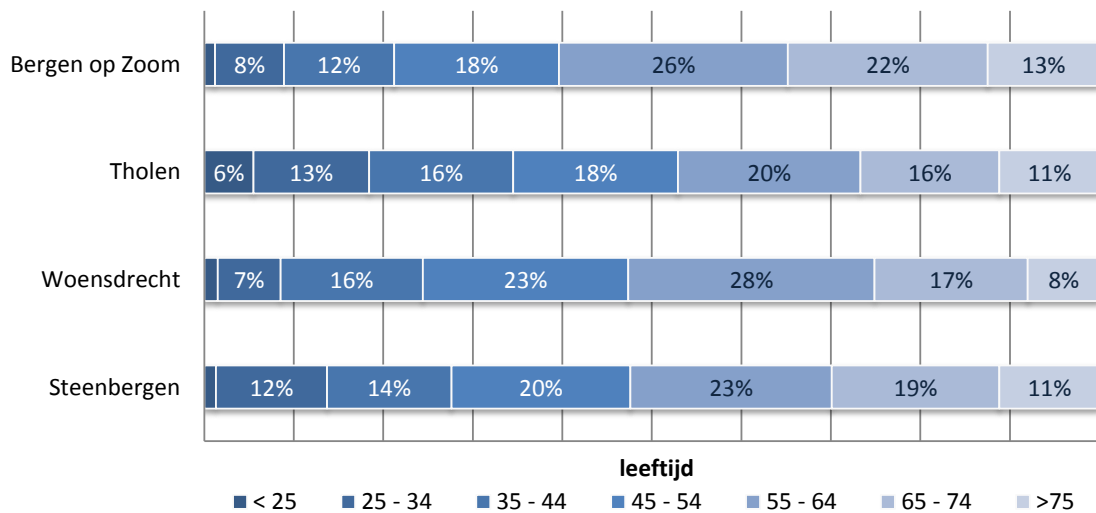
Wijk/gemeente	Aantal uitgezet	Aantal ingevuld	Respons %
1. Steenbergen	253	88	35%
2. Welberg	253	70	28%
3. Dinteloord	253	81	32%
4. Kruisland	253	79	31%
5. Nieuw-Vossemeer	253	69	27%
6. De Heen	253	58	23%
Totaal Steenbergen	1518	445	29%
7. Woensdrecht	253	62	25%
8. Hoogerheide	253	72	28%
9. Huijbergen	253	64	25%
10. Ossendrecht	253	72	28%
11. Putte	253	57	23%
Totaal Woensdrecht	1265	327	26%
12. Tholen	253	82	32%
13. Poortvliet	253	65	26%
14. Scherpenisse	253	77	30%
15. Stavenisse	253	88	35%
16. Oud-Vossemeer	253	66	26%
17. Sint Maartensdijk	253	76	30%
18. Sint Annaland	253	73	29%
19. Sint Philipsland	253	87	34%
Totaal Tholen	2024	614	30%
20. Centrum	253	71	28%
21. Bergse plaat	253	82	32%
22. Noord	253	86	34%
23. Gageldonk West	253	61	24%
24. Gageldonk Oost	253	76	30%
25. Warande	253	80	32%
26. Halsteren	253	87	34%
27. Lepelstraat	253	77	30%
28. Nieuw Borgvliet/Lange weg/De Wal	253	71	28%
29. Fort-Zeekant/Galcis/Markiezen	253	76	30%
Totaal Bergen op Zoom	2530	767	30%
Totaal alle gemeenten	7337	2153	29%

2.2.3 De onderzoekspopulatie

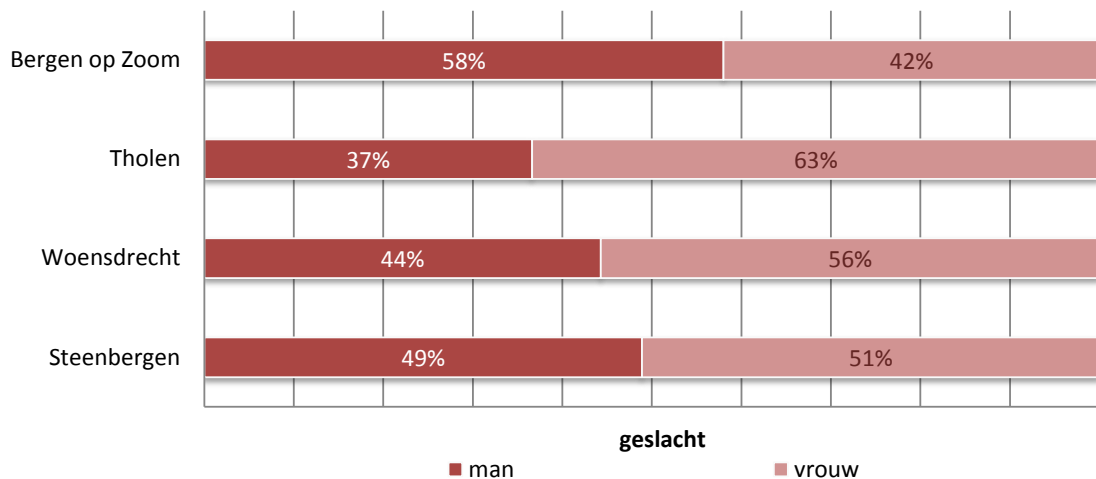
Omdat de verdelingen in de onderzoeksgroep afwijken van de verdelingen in de werkelijkheid, zijn de uitkomsten van dit onderzoek gewogen naar leeftijd, huishoudentype en woningeigendom. Hieronder worden de oorspronkelijke (ongewogen) verdelingen weergegeven van enkele huishoudens- en woningkenmerken van de respondenten.

Leeftijdsopbouw per gemeente

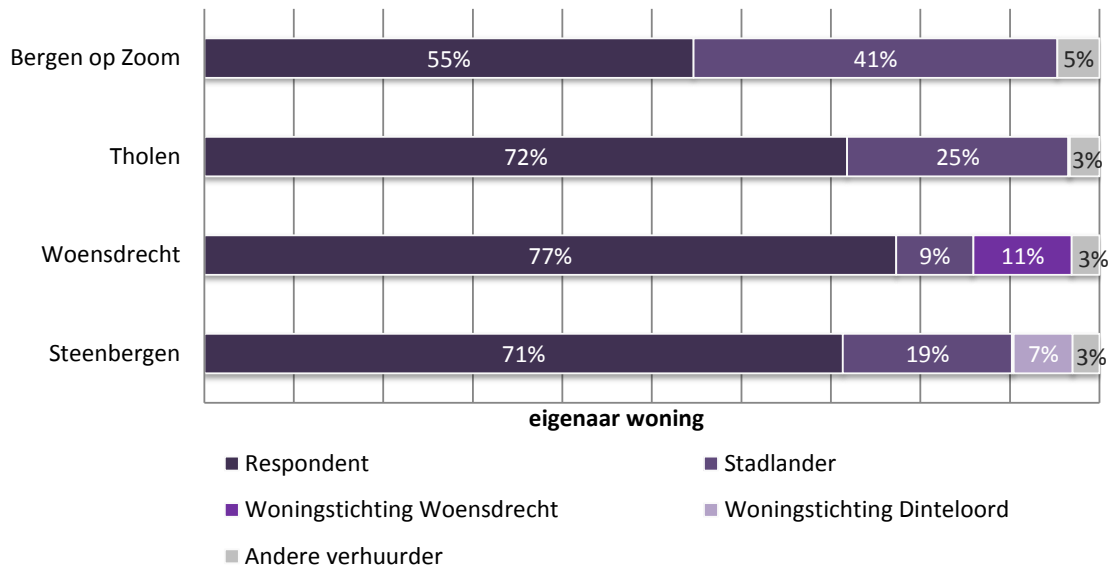
Onderstaande leeftijdsverdelingen laten zien dat in alle gemeenten de meeste respondenten tussen de 45 en 75 jaar zijn. Het aandeel onder de 45 is in Tholen het grootst en in Bergen op Zoom het kleinst. Opvallend is ook dat in Tholen het aandeel jongeren onder de 25 relatief groot is.

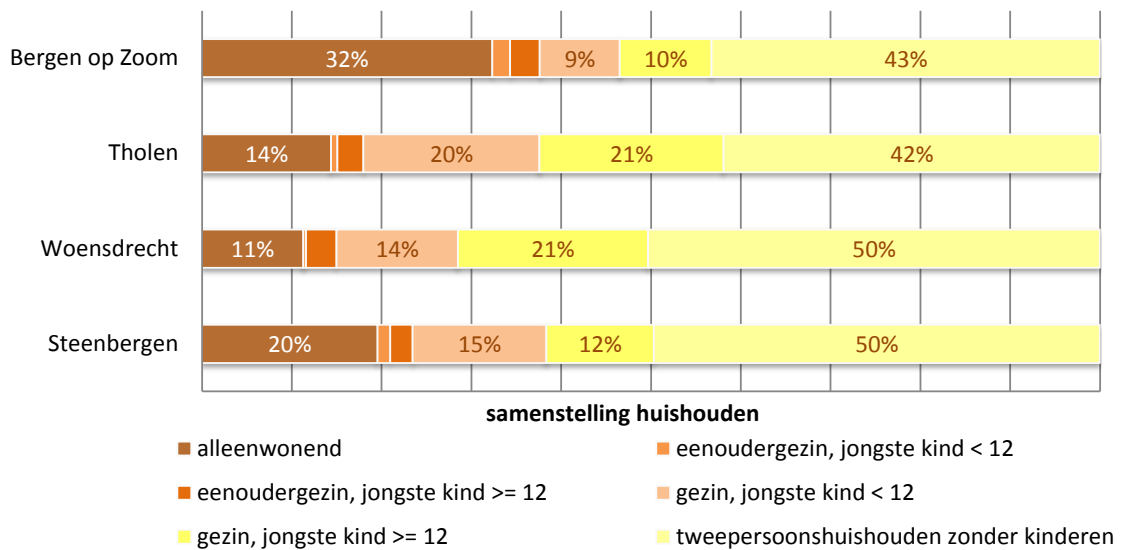
De enquête is veelal door vrouwen ingevuld. Alleen in Bergen op Zoom is het aandeel mannelijke respondenten groter dan het aandeel vrouwen.

De bewoners die de enquête hebben ingevuld zijn grotendeels zelf eigenaar van hun woning. Met 55% is het aandeel kopers in Bergen op Zoom het kleinst. In Woensdrecht is dat aandeel met 77% het grootst.

In alle gemeenten is het aandeel respondenten dat deel uitmaakt van een tweepersoonshuishouden zonder kinderen het grootst (42% tot 50%). In Bergen op Zoom woont, in vergelijking tot de andere gemeenten, een relatief groot deel van de respondenten alleen.

2.2.4 Statistische analyse

In dit Lemon-onderzoek wordt op basis van een steekproef onder de bewoners een betrouwbare schatting gegeven over wat het oordeel (rapportcijfers) van de totale bevolking van de gemeente (of buurt/wijk) over de leefbaarheid is. Een betrouwbare inschatting houdt in dat wanneer de steekproef meerdere keren wordt uitgevoerd, de uitkomsten gelijklopend zullen zijn. Het is dus van groot belang om toevallige uitkomsten zoveel mogelijk uit te sluiten. De kans op toevalligheden neemt toe naarmate:

- Het aantal respondenten kleiner is
- De spreiding¹ van de antwoorden van de respondenten groter is

De statistische term die in dit kader gehanteerd wordt is significantie. Wanneer verschillen significant zijn dan is er 95% kans dat dezelfde uitkomst bij herhaling van het onderzoek weer optreedt. Is een verschil niet significant, dan is de kans aanwezig dat de uitkomst op toeval berust.

Voor elk aspect in dit onderzoek wordt per aspect, per buurt/wijk en voor de gemeente als geheel, het gemiddelde van alle respondenten berekend. Rondom elk gemiddelde wordt vervolgens een betrouwbaarheidsinterval (marge) berekend. Deze marge verschilt per gemiddelde. Daarbij geldt:

- Hoe groter de spreiding, hoe *groter* de marge
- Hoe meer respondenten, hoe *kleiner* de marge

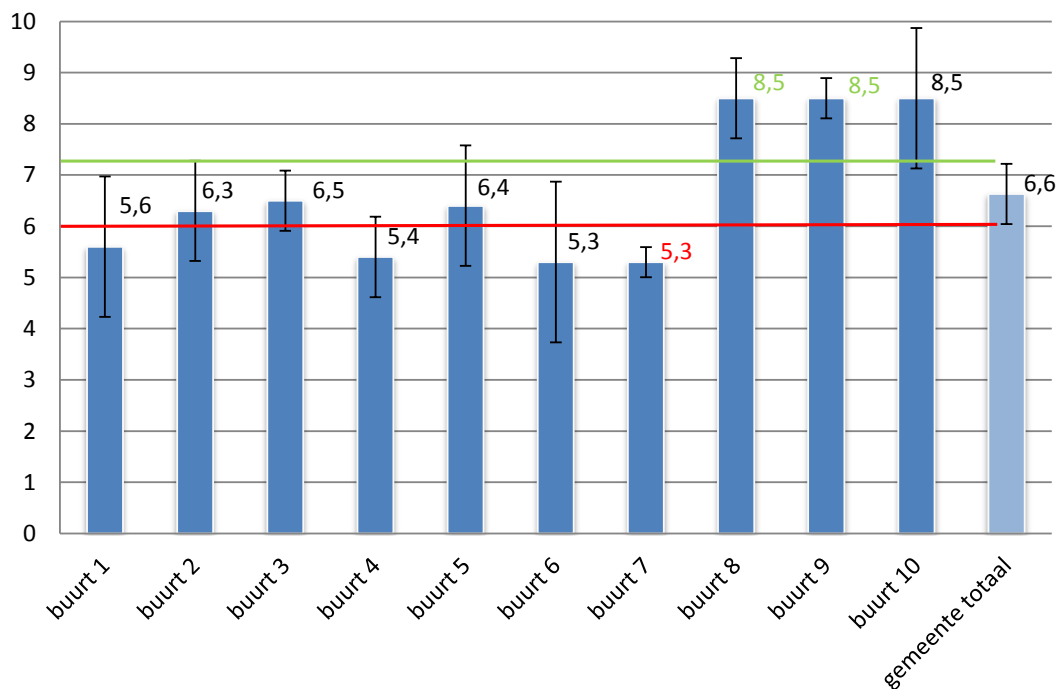
Vergelijking buurten/wijken met gemeentelijk gemiddelde

In dit Lemon-onderzoek wordt per aspect beoordeeld of het gemiddelde rapportcijfer in een specifieke wijk of kern, significant afwijkt van het rapportcijfer voor de gemeente als geheel. Hoe bepaald wordt of een verschil significant is, wordt hieronder geïllustreerd.

In Figuur A zijn fictieve buurt- en gemeentegemiddelden weergegeven. De zwarte balken geven de marges rond de gemiddelden weer. Om gemakkelijk te kunnen zien welke buurten/wijken significant afwijken van het gemeentelijk gemiddelde zijn de boven- en ondergrens van het gemeentelijk gemiddelde doorgetrokken (respectievelijk de groene en rode lijn). Wanneer de marge rond het buurtgemiddelde geheel boven de groene of onder de rode lijn ligt, wijkt het gemiddelde van deze buurt significant af van het gemeentelijk gemiddelde. In het voorbeeld is dat het geval voor de buurten 7, 8 en 9.

¹ Met de spreiding wordt de verdeling van hoge en lage cijfers bedoeld. Als bijvoorbeeld veel bewoners een 4 geven, maar ook veel bewoners een 10, dan is de spreiding groter dan wanneer alle cijfers tussen de 6 en 8 liggen.

Figuur A *Vergelijking tussen buurten en gemeentelijk gemiddelde*

Omdat zowel het aantal respondenten als de spreiding van de cijfers per buurt anders zijn, zijn ook de marges rondom de buurtgemiddelden verschillend. Hierdoor kan het voorkomen dat buurten wel hetzelfde cijfer hebben, maar toch niet allemaal significant afwijken van het gemeentelijk gemiddelde (zie Figuur A; buurt 8, 9 en 10).

Als er sprake is van significante verschillen wordt dat in de tekst beschreven en in de tabellen met kleuren aangegeven. Indien het cijfer voor een buurt significant hoger is dan het gemeentelijk gemiddelde is het cijfer **groen** gekleurd (zie Figuur A; buurt 8 en 9). Als het buurtgemiddelde significant lager is dan het gemeentelijk gemiddelde, is het cijfer **rood** gekleurd (zie Figuur A; buurt 7).

Vergelijking met het landelijk gemiddelde

Om in beeld te krijgen hoe de gemeente scoort ten opzichte van andere Nederlandse gemeenten is per aspect een vergelijking gemaakt met het Nederlands gemiddelde. Dit is het gemiddelde van de uitkomsten van de gemeenten die in het voorgaande jaar (2010) een Lemonmeting hebben uitgevoerd.

Hoofdstuk 3

Resultaten gemeente Bergen op Zoom

3.1 Inleiding

In de gemeente Bergen op Zoom zijn 2530 bewoners benaderd om mee te werken aan het leefbaarheidsonderzoek. Daarvan hebben 767 bewoners de enquête ingevuld en terug gestuurd. De enquêtes zijn verspreid in 10 wijken.

In dit hoofdstuk worden de resultaten voor de gemeente Bergen op Zoom per leefbaarheids-thema doorlopen. Achtereenvolgens zijn dat de fysieke woonomgeving, de sociale woonomgeving, ongenoegens, veiligheid en het algemene oordeel.

3.2 De fysieke woonomgeving

3.2.1 Inleiding

De fysieke woonomgeving betreft de gebouwde omgeving van de wijken in de gemeente. Binnen dit thema worden de volgende leefbaarheidsaspecten onderscheiden: de kwaliteit van de woningvoorraad, de prijs-kwaliteitverhouding van de eigen woning, de woonomgeving, de groen- speel- en algemene voorziening zoals winkels, scholen, openbaar vervoer, buurthuizen, sportvoorzieningen en medische-en zorgvoorzieningen.

3.2.2 De woningvoorraad

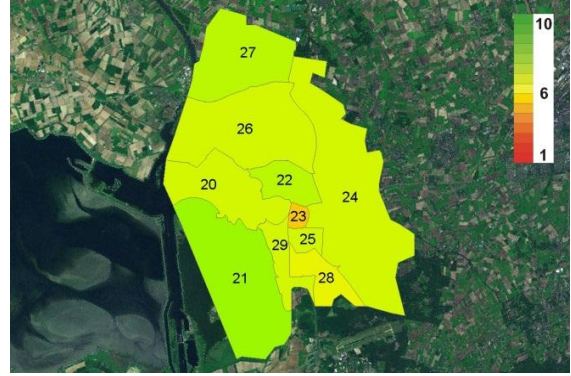
Bij de vraag naar de kwaliteit van de woningen in de buurt gaat het om de aantrekkelijkheid en de staat van onderhoud van de woningvoorraad. Daarnaast is de bewoners gevraagd om de prijs-kwaliteit verhouding van hun woning te beoordelen met een rapportcijfer.

Kwaliteit woningen

De kwaliteit van de woningen wordt in de gemeente Bergen op Zoom gemiddeld met een 6,8 beoordeeld. De gemeente scoort hiermee lager dan het landelijk gemiddelde van 2010 (7,7).

KWALITEIT WONINGEN	2011	
Totaal gemeente	6,8	
20.Centrum	6,7	
21.Bergse plaat	7,6	
22.Noord	7,0	
23.Gageldonk West	5,5	
24.Gageldonk Oost	6,6	
25.Warande	6,6	
26.Halsteren	6,9	
27.Lepelstraat	7,1	
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,5	significant hoger dan de gemeente als geheel groen
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezaten	6,8	significant lager dan de gemeente als geheel rood

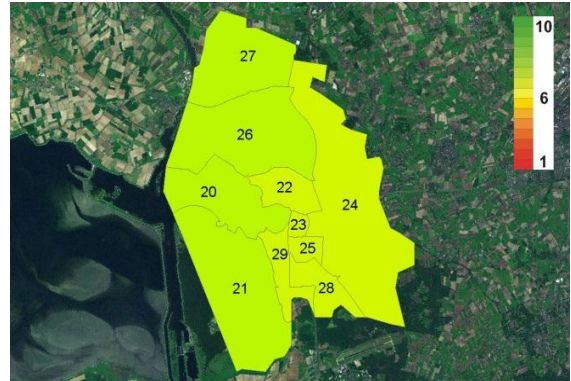
De cijfers voor de afzonderlijke wijken binnen Bergen op Zoom zijn veelal vergelijkbaar met het gemiddelde voor de gemeente in totaal. Er zijn twee wijken waarvoor de cijfers daar significant van afwijken; Bergse Plaat krijgt een cijfer dat hoger is (7,6) dan het gemeentelijk gemiddelde en Gageldonk West krijgt een cijfer dat lager is (5,5).

Van de respondenten geeft 17% een 5 of lager voor de kwaliteit van de woningen. Ongeveer een derde (33%) geeft hiervoor een 8 of hoger.

Prijs-kwaliteitverhouding woningen

Voor de verhouding tussen de prijs en de kwaliteit van de woningen in Bergen op Zoom wordt gemiddeld een 7,0 gegeven. Voor dit aspect is geen landelijk gemiddelde bekend, omdat deze vraag niet in (voldoende) andere Lemon-gemeenten gesteld is.

PRIJS-KWALITEIT	2011	
Totaal gemeente	7,0	
20.Centrum	7,2	
21.Bergse plaat	7,4	
22.Noord	6,7	
23.Gageldonk West	6,7	
24.Gageldonk Oost	6,9	
25.Warande	6,8	
26.Halsteren	7,2	
27.Lepelstraat	7,4	
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,8	significant hoger dan de gemeente als geheel groen
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezaten	7,0	significant lager dan de gemeente als geheel rood

Voor de 10 wijken binnen Bergen op Zoom zijn geen significante verschillen te zien ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. De cijfers variëren van een 6,7 voor Gageldonk West en Bergen op Zoom Noord tot een 7,4 voor Bergse Plaat en Lepelstraat.

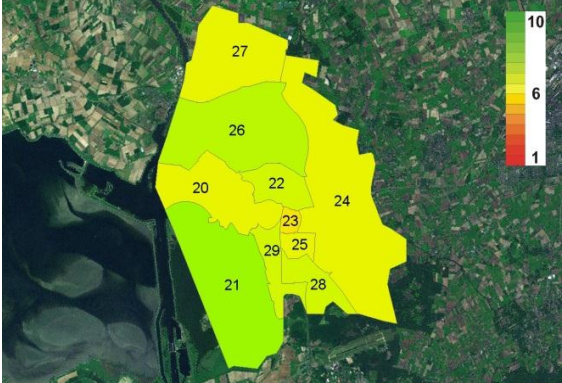
De prijs-kwaliteitverhouding wordt door 13% van de respondenten met een 5 of lager beoordeeld. Daarnaast geeft 28% hiervoor een 8 en 11% een 9 of een 10 voor dit aspect.

Een bewoner van Warande merkt over de prijs-kwaliteitverhouding het volgende op: *“Ik vind de keuken van mijn huurwoning niet voldoende, hij is te klein. Ik kan mijn huishoudelijke apparaten zoals oven, magnetron, diepvries enzovoorts niet kwijt. Te weinig ruimte en bergruimte”*.

3.2.3 De woonomgeving

Als het gaat om de woonomgeving kan gedacht worden aan de tevredenheid over de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, zoals de inrichting van straten en pleintjes, de bestrating en de verlichting op straat. De bewoners van Bergen op Zoom geven hiervoor gemiddeld een 6,6. Daarmee scoort de gemeente bijna gelijk aan het landelijk gemiddelde van 2010 (6,7).

WOONOMGEVING	2011
Totaal gemeente	6,6
20.Centrum	6,3
21.Bergse plaat	7,5
22.Noord	6,8
23.Gageldonk West	5,7
24.Gageldonk Oost	6,2
25.Warande	6,5
26.Halsteren	7,1
27.Lepelstraat	6,3
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,5
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezaten	6,7

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De wijkcijfers laten twee wijken zien die wat betreft de woonomgeving significant verschillen van het gemiddelde in de gemeente Bergen op Zoom. Gageldonk West scoort lager met een 5,7 en Bergse Plaat scoort met een 7,5 hoger dan het gemeentelijk gemiddelde.

Voor de woonomgeving geeft 21% van de respondenten een 5 of lager, 32% geeft een 7 en 30% geeft een 8 of hoger.

Een bewoner van Halsteren zegt over de bestrating het volgende: “ *De voetgangerspaden zijn zeer slecht onderhouden. Trottoirs soms bijna niet veilig te belopen*”.

3.2.4 Groenvoorzieningen

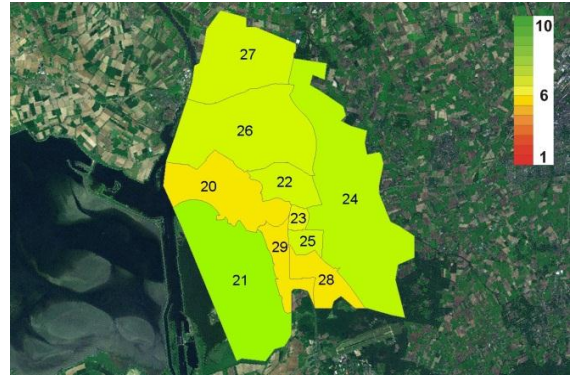
Groen vormt voor veel mensen een belangrijk aspect van de woonomgeving. Groenvoorzieningen hebben zowel een belangrijke belevingswaarde als een belangrijke gebruikswaarde. Over het algemeen hebben groenvoorzieningen een positieve invloed op de beleving van leefbaarheid. Behalve als er te veel van is, want dat kan gevoelens van onveiligheid veroorzaken.

De bewoners van Bergen op Zoom is gevraagd zowel de aanwezigheid als het onderhoud van de groenvoorzieningen in hun buurt te beoordelen. Voor deze afzonderlijke aspecten is geen landelijk gemiddelde bekend, omdat de vraagstelling afwijkt van de standaard Lemon-vraagstelling. Wel is een landelijk gemiddelde voor het aanbod en de kwaliteit van de groenvoorzieningen bekend, dat was in 2010 een 6,6.

Aanbod groenvoorzieningen

Het aantal groenvoorzieningen in Bergen op Zoom wordt met een 6,6 als ruim voldoende beoordeeld.

AANBOD GROENVOORZIENINGEN	2011
Totaal gemeente	6,6
20.Centrum	5,8
21.Bergse plaat	7,8
22.Noord	7,0
23.Gageldonk West	6,4
24.Gageldonk Oost	7,0
25.Warande	6,7
26.Halsteren	7,0
27.Lepelstraat	6,6
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,9
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezen	5,8

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Als gekeken wordt naar de cijfers voor de wijken, is te zien dat drie wijken significant lager scoren dan het gemeentelijk gemiddelde. Dat zijn Centrum (5,8), Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal (5,9) en Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezen (5,8). De enige wijk die significant hoger scoort dan het gemeentelijk gemiddelde is Bergse Plaat (7,8).

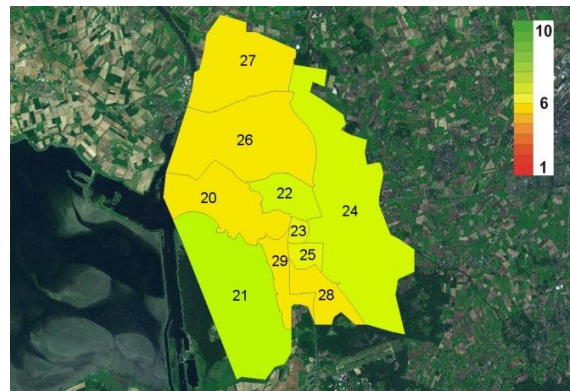
Van de respondenten beoordeelt 20% het aanbod van groenvoorzieningen met een 5 of lager. Ruim de helft (54%) geeft hiervoor een 7 of een 8 en 8% geeft een 9 of 10.

Over de groenvoorzieningen wordt door een bewoner van het Centrum de volgende opmerking gemaakt: "Sinds kort zijn alle bloembakken verwijderd. Dit gaf nog enigszins sfeer aan deze sombere buurt. Dit vind ik eeuwig jammer!".

Onderhoud groenvoorzieningen

De bewoners van Bergen op Zoom geven voor het onderhoud van de groenvoorzieningen een 6,2.

ONDERHOUD GROENVOORZIENINGEN	2011
Totaal gemeente	6,2
20.Centrum	5,8
21.Bergse plaat	7,5
22.Noord	6,5
23.Gageldonk West	6,2
24.Gageldonk Oost	6,5
25.Warande	6,3
26.Halsteren	5,8
27.Lepelstraat	5,7
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,7
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezen	5,6

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Wat betreft het onderhoud van de groenvoorzieningen wijkt Bergse Plaat met een 7,5 als enige significant af van het gemeentelijk gemiddelde. De overige wijkcijfers variëren van een 5,6 voor Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezen tot een 6,5 voor Bergen op Zoom Noord en Gageldonk Oost.

Voor het onderhoud van de groenvoorzieningen geeft 28% van de respondenten een onvoldoende (5 of lager). Ook geeft 28% hiervoor een 7 en een kwart (25%) geeft een 8 of hoger.

Een bewoner van Lepelstraat maakt de volgende opmerking over het groenonderhoud: "Last van bomen aan de Vossepad. B.v. bloesem-bessen-bladeren, zeer slecht of geheel snoeiwerk wordt niet gedaan. Is voor verbetering vatbaar".

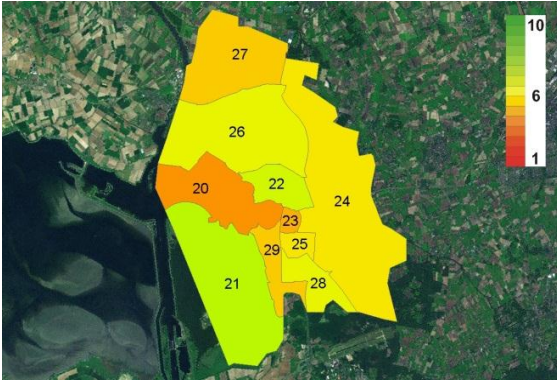
3.2.5 Speelvoorzieningen

Speelvoorzieningen vormen een belangrijk onderdeel van de leefomgeving, zowel voor mensen met als voor mensen zonder (klein)kinderen. Niet alleen de aanwezigheid, maar ook het onderhoud ervan speelt een belangrijke rol. De bewoners is daarom gevraagd om zowel voor de aanwezigheid als voor het onderhoud van de speelvoorzieningen een rapportcijfer te geven. Omdat in de meeste Lemon-onderzoeken gevraagd wordt naar één rapportcijfer voor het aanbod en de kwaliteit van de speelvoorzieningen, zijn voor de afzonderlijke aspecten geen landelijke cijfers bekend. Het landelijk gemiddelde voor het aanbod en de kwaliteit tezamen was in 2010 een 6,2.

Aanbod speelvoorzieningen

Het aanbod van speelvoorzieningen wordt door de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld met een 5,8 beoordeeld.

AANBOD SPEELVOORZIENINGEN	2011
Totaal gemeente	5,8
20.Centrum	4,5
21.Bergse plaat	7,4
22.Noord	6,6
23.Gageldonk West	5,0
24.Gageldonk Oost	5,6
25.Warande	5,7
26.Halsteren	6,4
27.Lepelstraat	5,3
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,1
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezaten	5,2

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De cijfers voor het aanbod van speelvoorzieningen variëren sterk tussen de verschillende wijken. De hoogste cijfers worden hiervoor gegeven door de bewoners van Bergse Plaat (7,4) en Noord (6,5). Deze cijfers zijn significant hoger dan het gemiddelde voor de gemeente. De laagste cijfers worden gegeven voor het Centrum (4,5) en Gageldonk West (5,0). Deze cijfers zijn allebei significant lager dan het gemeentelijk gemiddelde.

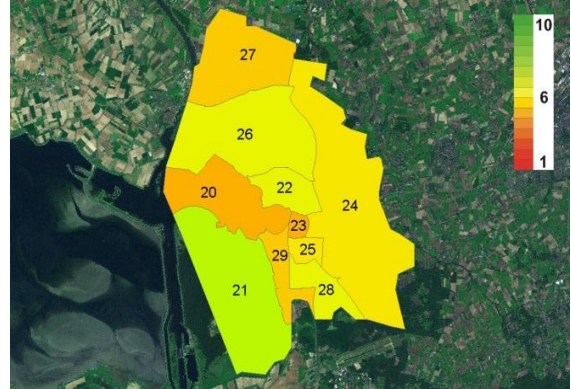
De aanwezigheid van speelvoorzieningen wordt door 37% van de respondenten beoordeeld met een 5 of lager. 26% geeft hiervoor een 7 en 20% geeft een 8 of hoger.

Over het aanbod van speelvoorzieningen zegt een bewoner van Warande het volgende: "Speelvoorzieningen zijn niet voldoende en worden niet gebruikt door kinderen".

Onderhoud speelvoorzieningen

Het gemiddelde cijfer voor het onderhoud van de speelvoorzieningen in de gemeente is een 5,8. Dit cijfer is gelijk aan het cijfer dat de bewoners hebben gegeven voor het aanbod van speelvoorzieningen.

ONDERHOUD SPEELVOORZIENINGEN	2011	
Totaal gemeente	5,8	
20.Centrum	4,6	
21.Bergse plaat	7,2	
22.Noord	6,3	
23.Gageldonk West	4,8	
24.Gageldonk Oost	5,8	
25.Warande	5,9	
26.Halsteren	6,3	
27.Lepelstraat	5,2	
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,5	significant hoger dan de gemeente als geheel groen
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	5,0	significant lager dan de gemeente als geheel rood

Wat betreft het onderhoud van de speelvoorzieningen zijn het, net als bij het aanbod, het Centrum en Gageldonk West die lager scoren dan het gemeentelijk gemiddelde (respectievelijk met een 4,6 en een 4,8). Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal (6,5) scoort hoger dan het gemiddelde voor de gemeente. Net als bij het aanbod van speelvoorzieningen, geldt hetzelfde voor Bergse Plaat (7,2).

Een derde (33%) van de respondenten geeft voor het onderhoud van de speelvoorzieningen een onvoldoende (5 of lager). Daarnaast geeft 23% een 6, 27% een 7 en 17% een 8 of hoger.

3.2.6 Algemene voorzieningen

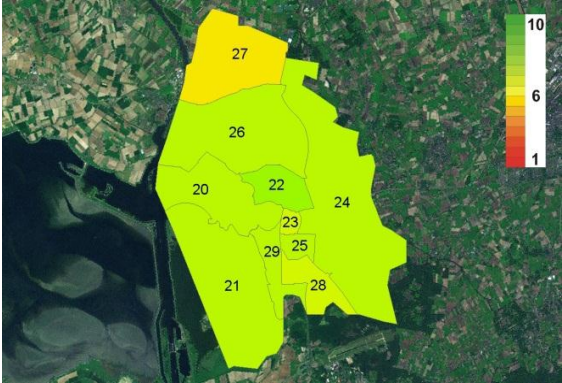
De afstand tot openbare voorzieningen kan invloed hebben op de beleving van leefbaarheid. Ook de kwaliteit van de (aanwezige) voorzieningen speelt daarbij een rol. De bewoners is daarom gevraagd het aanbod en de kwaliteit van verschillende voorzieningen te beoordelen met een rapportcijfer. Dit is gevraagd met betrekking tot scholen, winkels, openbaar vervoer, sportvoorzieningen, buurthuizen, medische- en zorgvoorzieningen. Voor deze afzonderlijke voorzieningen zijn geen landelijke gemiddelden bekend. Wel is een landelijk gemiddelde beschikbaar voor de algemene voorzieningen tezamen, dat was in 2010 een 7,2.

Aanbod en kwaliteit van scholen

Het aanbod en de kwaliteit van scholen in Bergen op Zoom wordt door de bewoners gemiddeld met een 7,1 beoordeeld.

RESULTATEN GEMEENTE BERGEN OP ZOOM

SCHOLEN	2011
Totaal gemeente	7,1
20.Centrum	7,2
21.Bergse plaat	7,3
22.Noord	7,9
23.Gageldonk West	6,6
24.Gageldonk Oost	7,1
25.Warande	7,1
26.Halsteren	7,4
27.Lepelstraat	5,8
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,8
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten	7,1

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De cijfers voor de wijken variëren van een 5,8 tot een 7,9, voor respectievelijk de wijken Lepelstraat en Noord. Beide cijfers wijken significant af van het gemeentelijk gemiddelde.

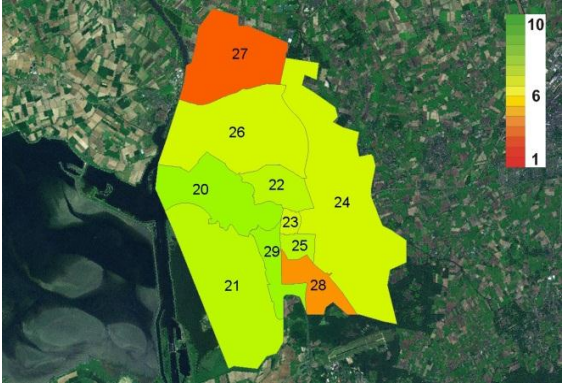
Van alle respondenten geeft 13% een 5 of lager voor het aanbod en de kwaliteit van de scholen. Daarnaast geeft 32% een 7, 29% een 8 en 11% een 9 of een 10.

Over dit onderwerp is slechtst één opmerking gemaakt, die afkomstig is van een bewoner van Bergse plaat: *“Peuterspeelzalen allemaal vol, ongelooflijk voor een wijk met zoveel kinderen. Actiepunt!”*.

Aanbod en kwaliteit van winkels

De bewoners van de gemeente Bergen op Zoom geven gemiddeld een 6,6 voor het aanbod en de kwaliteit van de winkels.

WINKELS	2011
Totaal gemeente	6,6
20.Centrum	7,9
21.Bergse plaat	7,3
22.Noord	7,2
23.Gageldonk West	6,5
24.Gageldonk Oost	7,0
25.Warande	7,5
26.Halsteren	6,7
27.Lepelstraat	3,4
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	4,2
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten	7,7

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Tussen de wijken zijn grote verschillen te zien. Met een 3,4 en een 4,2 krijgen Lepelstraat en Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal de laagste cijfers. Deze cijfers zijn lager dan het gemiddelde voor de gemeente Bergen op Zoom. Er zijn ook vier wijken waarvoor het cijfer hoger is dan het gemeentelijk gemiddelde, namelijk voor het Centrum (7,9), Bergse Plaat (7,3), Warande (7,5) en Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten (7,7).

De winkelvoorzieningen worden door een kwart (25%) van de respondenten als onvoldoende beoordeeld, zij geven hiervoor een 5 of lager. 13% is zeer tevreden over de winkels en geeft

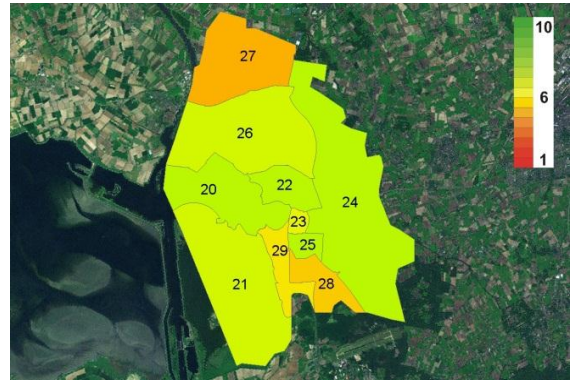
hiervoor een 9 of een 10. Daarnaast geeft 30% een 8 en 19% een 7 voor de winkelvoorzieningen.

Een bewoner van Nieuw Borgvliet/Langeweg?De Wal zegt over de winkelvoorzieningen het volgende: "Winkels veel te ver van deze buurt. Voor ouderen héél moeilijk".

Aanbod en kwaliteit van openbaar vervoer

De gemeente Bergen op Zoom krijgt gemiddeld een 6,5 van haar bewoners voor het aanbod en de kwaliteit van het openbaar vervoer.

OPENBAAR VERVOER	2011	
Totaal gemeente	6,5	
20.Centrum	7,5	
21.Bergse plaat	6,9	
22.Noord	7,3	
23.Gageldonk West	6,3	
24.Gageldonk Oost	7,2	
25.Warande	7,5	
26.Halsteren	6,6	
27.Lepelstraat	4,9	significant hoger dan de gemeente als geheel groen
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,2	significant lager dan de gemeente als geheel rood
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten	5,8	

Tussen de wijken binnen Bergen op Zoom zijn grote verschillen te zien. De meeste wijken scoren gemiddeld of bovengemiddeld, maar er zijn drie wijken die laag scoren in vergelijking met het gemeentelijk gemiddelde. Dat zijn de wijken Lepelstraat (4,9), Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal (5,2) en Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten (5,8). Wijken die bovengemiddeld scoren zijn het Centrum (7,5), Noord (7,3), Gageldonk Oost (7,2) en Warande (7,5).

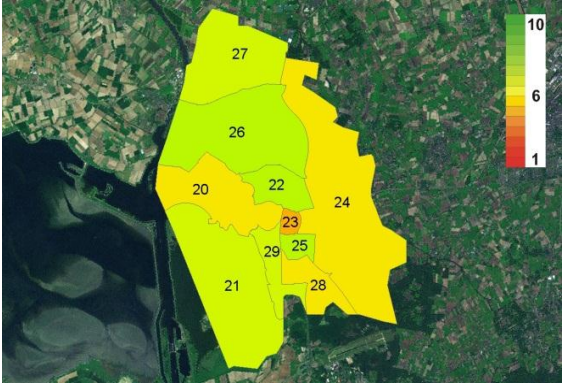
Het openbaar vervoer wordt door de helft (50%) van respondenten gewaardeerd met een 7 of een 8. 17% geeft voor dit aspect een 6 en 23% vindt het openbaar vervoer in zijn of haar wijk onvoldoende en geeft hiervoor een 5 of lager.

Aanbod en kwaliteit van sportvoorzieningen

De sportvoorzieningen worden door de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld met een ruime voldoende beoordeeld, namelijk met een 6,5.

RESULTATEN GEMEENTE BERGEN OP ZOOM

SPORTVOORZIENINGEN	2011
Totaal gemeente	6,5
20.Centrum	5,9
21.Bergse plaat	7,0
22.Noord	7,1
23.Gageldonk West	4,9
24.Gageldonk Oost	5,9
25.Warande	7,4
26.Halsteren	7,1
27.Lepelstraat	6,6
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,9
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	6,6

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

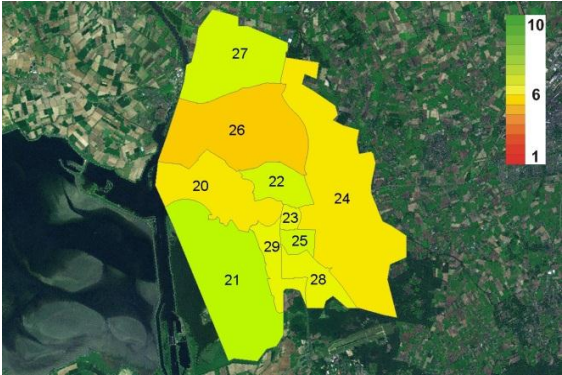
De wijkcijfers variëren van een 4,9 tot een 7,4. Gageldonk West (4,9) en Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal (5,9) scoren beide lager dan het gemeentelijk gemiddelde. De hoogste cijfers voor de sportvoorzieningen worden gegeven door de bewoners van Noord (7,1), Warande (7,4) en Halsteren (7,1). Deze wijken scoren alle drie hoger dan het gemiddelde voor de gemeente Bergen op Zoom.

Voor de sportvoorzieningen geeft de helft van de respondenten een 7 of een 8. 20% geeft hiervoor een 6 en 23% vindt de sportvoorzieningen onvoldoende en geeft daarom een 5 of lager.

Aanbod en kwaliteit van buurthuizen

Voor de buurthuizen geven de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld een 6,3.

BUURTHUIS	2011
Totaal gemeente	6,3
20.Centrum	5,7
21.Bergse plaat	7,1
22.Noord	6,8
23.Gageldonk West	6,3
24.Gageldonk Oost	5,6
25.Warande	6,8
26.Halsteren	5,4
27.Lepelstraat	6,8
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,3
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	6,3

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Als gekeken wordt naar de cijfers voor de afzonderlijk wijken, zijn er twee wijken die significant lager scoren dan het gemiddelde voor de gemeente. Dat zijn Gageldonk Oost (5,6) en Halsteren (5,4). Een wijk die er wat betreft het buurthuis in positieve zin uit springt is Bergse Plaat. Deze wijk scoort met een 7,1 significant hoger dan het gemeentelijk gemiddelde.

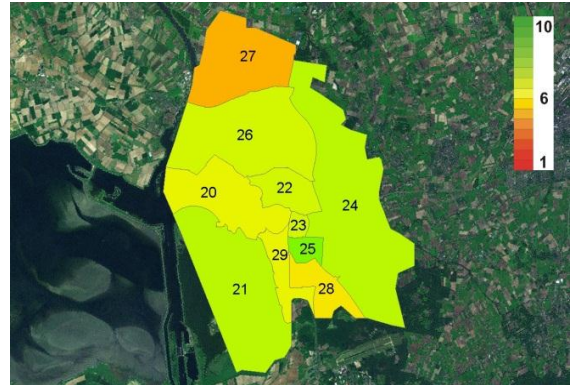
Voor de buurthuizen wordt door 26% van de respondenten een 5 of lager gegeven. 21% geeft hiervoor een 6 en 48% geeft een 7 of een 8.

Aanbod en kwaliteit van medische voorzieningen

Voor het aanbod en de kwaliteit van medische voorzieningen geven de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld een 6,6. Bij medische voorzieningen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan huisartsen, tandartsen, gezondheidscentra en apotheken.

MEDISCHE VOORZIENINGEN	2011
Totaal gemeente	6,6
20.Centrum	6,1
21.Bergse plaat	7,0
22.Noord	6,9
23.Gageldonk West	6,9
24.Gageldonk Oost	7,3
25.Warande	8,1
26.Halsteren	6,9
27.Lepelstraat	4,6
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,9
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezen	6,3

significant hoger dan de gemeente als geheel

groen

significant lager dan de gemeente als geheel

rood

In Gageldonk Oost en Warande lijken de bewoners erg tevreden te zijn over de aanwezigheid en de kwaliteit van de medische voorzieningen. Met een 7,3 en een 8,1 scoren deze wijken ruim boven het gemeentelijk gemiddelde. Het tegenovergestelde geldt voor Lepelstraat en Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal. Deze wijken scoren met een 4,6 en een 5,9 lager dan het gemiddelde voor de gemeente.

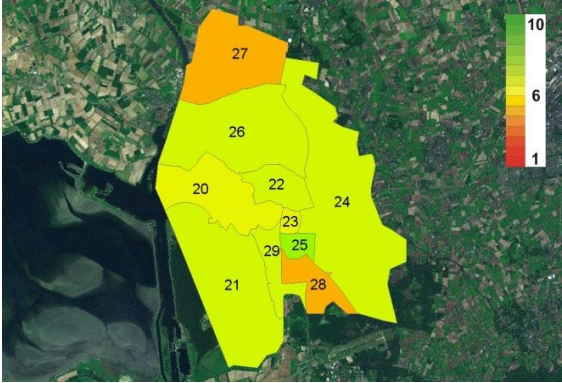
De medische voorzieningen worden door ruim een derde (34%) van de respondenten beoordeeld met een 8 of hoger. 29% geeft een 7 en 22% is hierover minder tevreden en geeft een 5 of lager.

Een bewoner van Lepelstraat zegt over dit onderwerp het volgende: *“Door de toekomstige vergrijzing en bezuinigingen moet nu al nagedacht worden welke voorzieningen in zorg en medisch noodzakelijk zijn om de leefbaarheid in Lepelstraat te behouden en te verbeteren”*.

Aanbod en kwaliteit van zorgvoorzieningen

Onder dit aspect valt het hulpaanbod voor zieken, ouderen en gehandicapten, zoals verzorgingshuizen, verpleeghuizen en huishoudelijke hulp. De bewoners van Bergen op Zoom beoordelen de zorgvoorzieningen met een 6,4.

ZORGVOORZIENINGEN	2011
Totaal gemeente	6,4
20.Centrum	6,1
21.Bergse plaat	6,7
22.Noord	6,8
23.Gageldonk West	6,2
24.Gageldonk Oost	6,8
25.Warande	7,6
26.Halsteren	6,6
27.Lepelstraat	4,9
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	4,9
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezaten	6,7

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De bewoners van Warande geven voor de zorgvoorzieningen in hun wijk een 7,6, wat ruim hoger is dan de cijfers voor de overige wijken en significant hoger dan het gemeentelijk gemiddelde. Met een 4,9 scoren Lepelstraat en Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal lager dan de andere wijken en significant lager dan het gemiddelde voor Bergen op Zoom in totaal.

Van alle respondenten geeft 26% een 7 voor de zorgvoorzieningen en 27% een 8 of hoger. Over de zorgvoorzieningen is 27% minder tevreden en geeft hiervoor een 5 of lager.

3.2.7 Conclusie fysieke woonomgeving

Afgezien van de speelvoorzieningen worden de aspecten met betrekking tot de fysieke woonomgeving, allemaal beoordeeld met cijfers (ruim) boven de 6. Zowel het aanbod als het onderhoud van de speelvoorzieningen scoren op gemeenteniveau het laagst van alle aspecten. Wijken die wat betreft de fysieke woonomgeving opvallend goed scoren zijn Bergse Plaat, Noord en Warande. Deze drie wijken krijgen voor alle aspecten gemiddelde of bovengemiddelde cijfers en op geen van de aspecten scoren zij lager dan het gemeentelijk gemiddelde.

Wijken die in negatieve zin opvallen zijn Gageldonk West en Lepelstraat. Deze wijken scoren op 5 aspecten van de fysieke woonomgeving lager dan het gemeentelijk gemiddelde.

3.3 Sociale woonomgeving

3.3.1 Inleiding

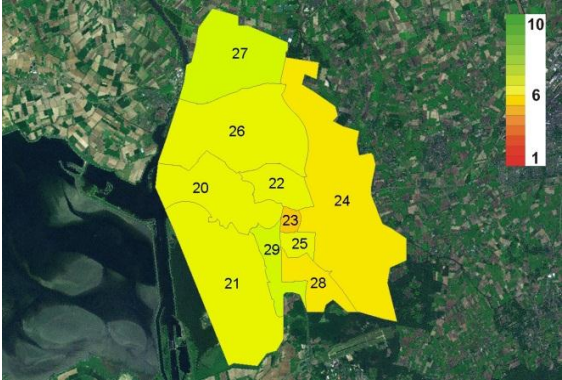
Onder de sociale woonomgeving worden verschillende factoren verstaan die het samenleven tussen wijkbewoners (mede) bepalen. Deze factoren geven een indicatie van de betrokkenheid van de bewoners bij hun buurt en van de manier waarop de bewoners met elkaar omgaan. Binnen dit thema worden de volgende aspecten onderscheiden: betrokkenheid van buurtbewoners, de betrokkenheid van de bewoner zelf, de inzet voor de wijk en de omgang tussen bewoners met verschillende etnische achtergronden.

3.3.2 Betrokkenheid

Betrokkenheid bij de buurt

De betrokkenheid van de bewoners bij de wijk wordt in Bergen op Zoom gemiddeld met een 6,2 beoordeeld. Hiermee scoort de gemeente gelijk aan het landelijk gemiddelde van 2010.

BETROKKENHEID	2011
Totaal gemeente	6,2
20.Centrum	6,2
21.Bergse plaat	6,5
22.Noord	6,3
23.Gageldonk West	5,5
24.Gageldonk Oost	5,5
25.Warande	6,2
26.Halsteren	6,4
27.Lepelstraat	6,5
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,9
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten	6,8

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De betrokkenheid van de bewoners varieert tussen de wijken. Gageldonk West en Gageldonk Oost krijgen van hun bewoners op dit aspect het laagste cijfer. Met een 5,5 krijgen zij een krappe voldoende en scoren ze lager dan het gemeentelijk gemiddelde. De wijk Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten scoort met een 6,8 als enige hoger dan het gemeentelijk gemiddelde.

29% van alle respondenten vindt de betrokkenheid van de bewoners bij de wijk onvoldoende en geeft hiervoor een 5 of lager. Daarnaast geeft 29% voor dit aspect een 7. 20% vindt de bewoners erg betrokken en geeft hiervoor een 8 of hoger.

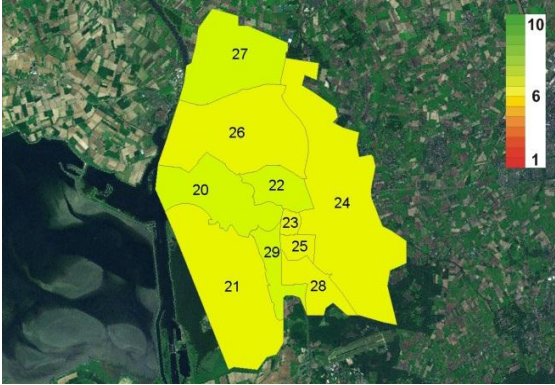
Uit Gageldonk West komt de volgende opmerking over de betrokkenheid in de wijk: *“De mate van betrokkenheid verschilt heel veel in mijn optiek is dit vooral afhankelijk het woningtype. De burens met een eigen woning of huurders bij Stadlander zijn over het algemeen redelijk betrokken bij de wijk. Bij ons tegenover zijn duplexwoningen gesitueerd en deze worden verhuurd op basis van anti-kraak. Sommige van de bewoners zijn zeker niet sociaal en veroorzaken overlast (lawaai, rotzooi, drugsoverlast, hondenpoep op stoep enz.)”*.

Beleving van betrokkenheid

Omdat een grote dan wel een kleine betrokkenheid niet per definitie als positief of negatief ervaren hoeft te worden, is de bewoners van Bergen op Zoom gevraagd om aan te geven in welke mate zij de betrokkenheid van de bewoners als prettig ervaren. Gemiddeld geven de bewoners van Bergen op Zoom hiervoor een 6,5. Hiermee geven ze aan de (grote dan wel kleine) betrokkenheid van de bewoners in hun wijk als prettig te ervaren.

RESULTATEN GEMEENTE BERGEN OP ZOOM

BELEVING BETROKKENHEID	2011
Totaal gemeente	6,5
20.Centrum	6,7
21.Bergse plaat	6,4
22.Noord	6,5
23.Gageldonk West	6,1
24.Gageldonk Oost	6,2
25.Warande	6,3
26.Halsteren	6,4
27.Lepelstraat	6,9
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,2
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	6,8

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Op wijkniveau zijn de cijfers niet significant hoger of lager dan het gemeentelijk gemiddelde. Zowel in de wijken waar de betrokkenheid groot is, als in die waar de betrokkenheid lager is, wordt de betrokkenheid als gemiddeld prettig ervaren.

De mate waarin de wijkbewoners betrokken zijn, wordt door 24% van de respondenten als onprettig ervaren. Zij geven een 5 of lager.

In onderstaande tabel (3-1) is te zien dat een lage betrokkenheid van wijkbewoners in Bergen op Zoom over het algemeen als onprettig ervaren wordt, een gemiddelde betrokkenheid als prettig en een hoge betrokkenheid als zeer prettig. Er zijn echter ook bewoners die een lage betrokkenheid als (zeer) prettig ervaren (8%). Een gemiddelde betrokkenheid wordt door sommigen ook wel als onprettig (3%) of juist zeer prettig (5%) ervaren. Een hoge betrokkenheid wordt zelden als onprettig ervaren (0,3%).

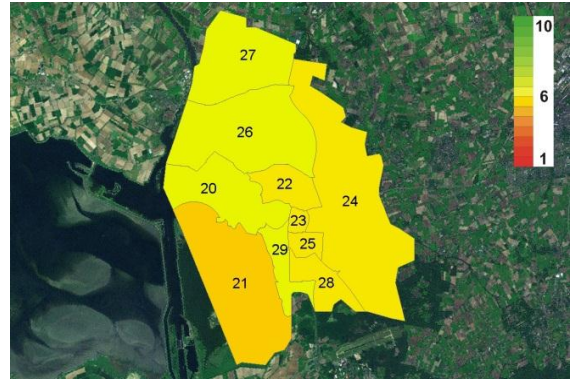
Tabel 3-1 Betrokkenheid en beleving

GEMEENTE BERGEN OP ZOOM		Beleving betrokkenheid			Totaal
		Onprettig (1-5)	Prettig (6-7)	Zeer prettig (8-10)	
Betrokkenheid wijkbewoners	Laag (1-5)	20,5%	6,3%	1,6%	28%
	Gemiddeld (6-7)	3,0%	43,5%	5,3%	52%
	Hoog (8-10)	0,3%	2,2%	17,4%	20%
Totaal		24%	52%	24%	100%

Eigen betrokkenheid

De mate waarin de respondenten zelf betrokken zijn bij hun wijk, wordt gemiddeld met een 5,8 beoordeeld.

EIGEN BETROKKENHEID	2011
Totaal gemeente	5,8
20.Centrum	6,2
21.Bergse plaat	5,4
22.Noord	5,9
23.Gageldonk West	5,7
24.Gageldonk Oost	5,7
25.Warande	5,6
26.Halsteren	6,1
27.Lepelstraat	6,1
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,5
29.Fort-Zeekant/Glakis/Markiezzaten	6,2

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

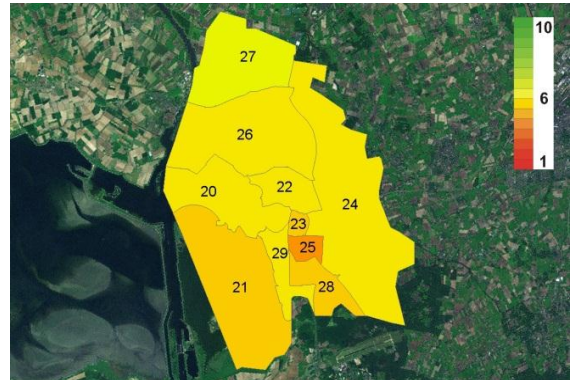
De wijkcijfers laten geen significante verschillen zien ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. De cijfers variëren van een 5,4 voor Bergse Plaat tot een 6,2 voor het Centrum.

Eén van de centrumbewoners zegt over de eigen betrokkenheid het volgende: "Momenteel ben ik vrijwilliger bij buurtbemiddeling Roosendaal, omdat dit in Bergen op Zoom niet is. Zou graag zien dat dit in B.o.Z. ook opgezet wordt. Info is wel via buurtbemiddeling Roosendaal te verkrijgen. Aanrader!".

3.3.3 Inzet voor de wijk

Om een beeld te krijgen van de mate waarin wijkbewoners bereid zijn om zich voor de eigen wijk actief in te zetten, is de bewoners gevraagd zichzelf daarvoor een rapportcijfer te geven. Gemiddeld geven de bewoners van Bergen op Zoom hiervoor een 5,5, wat een matige bereidheid betekent. Voor dit aspect is geen landelijk gemiddelde beschikbaar ter vergelijking.

INZET BUURT	2011
Totaal gemeente	5,5
20.Centrum	5,7
21.Bergse plaat	5,3
22.Noord	5,5
23.Gageldonk West	5,3
24.Gageldonk Oost	5,7
25.Warande	4,3
26.Halsteren	5,6
27.Lepelstraat	6,2
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,1
29.Fort-Zeekant/Glakis/Markiezzaten	5,7

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

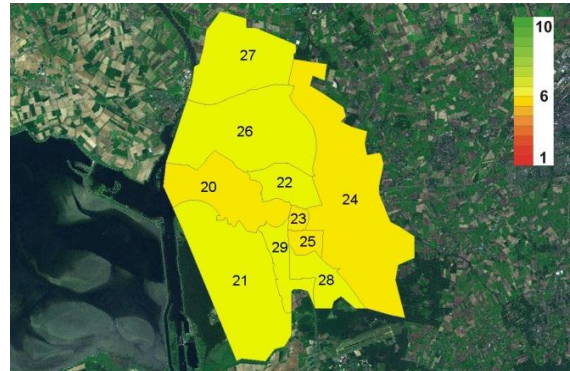
Op wijkniveau is opvallend dat de bewoners van Warande relatief weinig bereid zijn om zich in te zetten voor wijk. De bewoners van deze wijk geven hiervoor gemiddeld een 4,3, wat significant lager is dan het gemeentelijk gemiddelde. Voor Lepelstraat geldt het tegengestelde, daar geven de bewoners met een 6,2 aan meer dan gemiddeld bereid te zijn om zich actief in te zetten voor hun wijk.

De matige bereidheid tot inzet voor de wijk komt ook tot uiting in de spreidingscijfers; 45% van de respondenten geeft voor de eigen bereidheid een 5 of lager. Daarnaast geeft echter 20% hiervoor een 7 en 19% een 8 of hoger.

3.3.4 Omgang etnische groepen

Voor de omgang tussen bewoners met verschillende etnische achtergronden geven de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld een 6,1. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde, wat voor 2010 een 6,5 is.

OMGANG ETNISCHE GROEPEN	2011
Totaal gemeente	6,1
20.Centrum	5,8
21.Bergse plaat	6,5
22.Noord	6,4
23.Gageldonk West	5,7
24.Gageldonk Oost	5,7
25.Warande	5,9
26.Halsteren	6,2
27.Lepelstraat	6,4
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,3
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten	6,1

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De wijkcijfers schommelen allemaal rond het gemeentelijk gemiddelde en laten geen significante verschillen zien. De cijfers variëren van een 5,7 voor Gageldonk West en Gageldonk Oost tot een 6,5 voor Bergse Plaat.

De spreidingscijfers laten zien dat 29% van alle respondenten voor dit aspect een 5 of lager geeft. 28% geeft een 6 en 26% geeft een 7.

Een bewoner van Gageldonk Oost zegt hierover het volgende: *“Door een te groot percentage allochtonen ben ik vreemdeling in m'n eigen land. Zij leven met elkaar, maar wij zijn voor hun vreemdelingen”*.

3.3.5 Conclusie sociale woonomgeving

De cijfers voor de sociale woonomgeving variëren op gemeenteniveau van een 5,5 voor de inzet voor de wijk tot een 6,5 voor de beleving van de betrokkenheid. Er zijn geen wijken of aspecten die wat dit thema betreft erg opvallen. Over het algemeen wordt door alle wijken op de meeste aspecten gemiddeld gescoord. Op maximaal één aspect scoren sommige wijken hoger of lager dan het gemeentelijk gemiddelde.

3.4 Ongenoegens

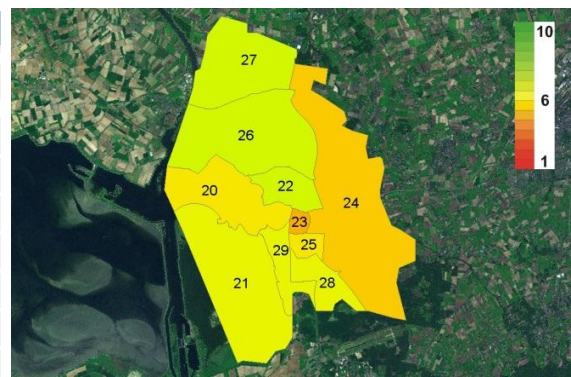
3.4.1 Inleiding

Met ongenoegens worden aspecten bedoeld die, als ze aanwezig zijn, een negatieve invloed hebben op de leefbaarheid in een wijk of buurt. Aspecten die hieronder vallen zijn overlast van personen, van activiteiten, van vervuiling en van verkeer. Bij de beantwoording van deze vragen geldt dat naarmate het cijfer hoger wordt, er minder overlast ervaren wordt door de bewoners.

3.4.2 Overlast van personen

Overlast van personen kan op verschillende manieren plaatsvinden, bijvoorbeeld door muziek of ruzie bij de burens of door rondhangende jongeren. De bewoners van Bergen op Zoom geven hun wijk voor de overlast van personen gemiddeld een 6,1, wat iets lager is dan het landelijk gemiddelde van 2010 (6,5).

OVERLAST VAN PERSONEN	2011
Totaal gemeente	6,1
20.Centrum	5,6
21.Bergse plaat	6,5
22.Noord	6,6
23.Gageldonk West	5,0
24.Gageldonk Oost	5,2
25.Warande	5,8
26.Halsteren	6,8
27.Lepelstraat	6,5
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,3
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezaten	6,2

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Qua overlast van anderen zijn tussen de wijken wel enkele verschillen zichtbaar. De wijkcijfers variëren van een 5,0 voor Gageldonk West tot een 6,8 voor Halsteren. De twee wijken met de laagste cijfers scoren significant lager dan het gemeentelijk gemiddelde. Het gaat hier om Gageldonk West (5,0) en Gageldonk Oost (5,2).

Uit de spreidingscijfers komt naar voren dat 38% van alle respondenten met een 5 of lager aangeeft (ernstige) overlast van personen te ervaren. 27 % ervaart hiervan minder overlast en geeft een 7 of een 8. 13% van de respondenten ervaart (bijna) geen overlast en geeft hiervoor een 9 of een 10.

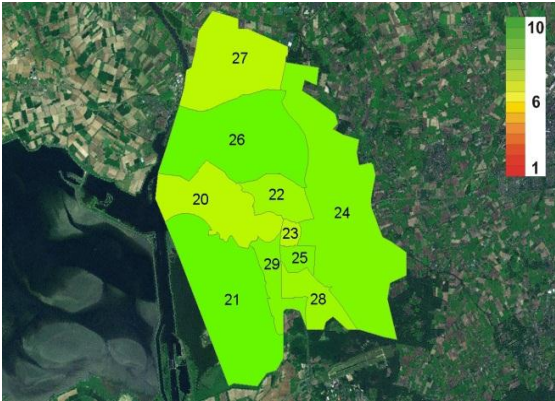
Een bewoner van Nieuw Borgvliet/Langeweg/ De Wal merkt het volgende op: *“Ik ondervind nog steeds regelmatig overlast van rondhangende jongeren op het speelplein naast eigen haard. Geluid + zwerfvuil. Er wordt nog veel te veel gedeald in de wijk, vooral op de hoek Pieter Breughelstraat/Pastoor Kuipersstraat”*.

3.4.3 Overlast van activiteiten

Horeca, markten en evenementen kunnen overlast veroorzaken voor omwonenden. Aan de bewoners van Bergen op Zoom is gevraagd in welke mate zij daarvan overlast ervaren. Gemiddeld geven zij hiervoor een 8,0, waarmee ze aangeven weinig overlast van dergelijke activiteiten te hebben. Hiermee scoort de gemeente iets hoger dan het landelijk gemiddelde, dat in 2010 op een 7,8 lag.

RESULTATEN GEMEENTE BERGEN OP ZOOM

OVERLAST ACTIVITEITEN	2011
Totaal gemeente	8,0
20.Centrum	7,3
21.Bergse plaat	8,8
22.Noord	7,9
23.Gageldonk West	7,5
24.Gageldonk Oost	8,1
25.Warande	8,3
26.Halsteren	8,5
27.Lepelstraat	7,4
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	7,9
29.Fort-Zeekant/Glakis/Markiezaten	8,0

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Ook op wijkniveau lijkt de overlast van activiteiten mee te vallen; het laagste cijfer is een 7,3 voor het Centrum. Er zijn twee wijken waar de bewoners (bijna) nooit overlast van activiteiten ondervinden, dat zijn Bergse Plaat (8,8) en Halsteren (8,5).

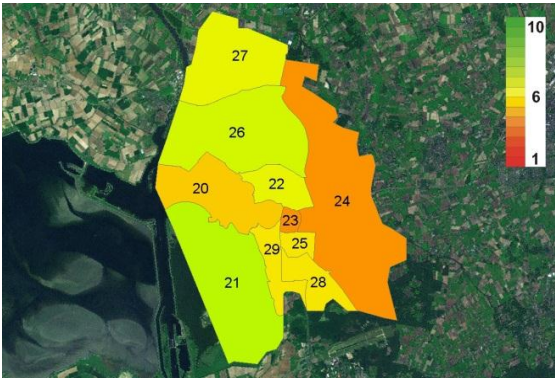
Van alle respondenten geeft ruim een kwart (27%) een 10 voor dit aspect, zij hebben totaal geen overlast van activiteiten. Daarnaast geeft 35% met een 8 of een 9 ook aan daar niet of nauwelijks overlast van te hebben. 10% heeft wel (ernstige) overlast van activiteiten en geeft hiervoor een 5 of lager.

Hoewel de wijk gemiddeld een 8,0, krijgt, merkt een bewoner van Fort-Zeekant/ Glacis/ Markiezaten wel het volgende op: *“Allerlei dance- en muziek-evenementen aan de boulevard veroorzaken enorme geluidsoverlast. De decibellen worden ruimschoots overtreden. De (boem-boem) auto's met luide bas-boxen bij de McDonalds zijn 's avonds erg hinderlijk”*.

3.4.4 Vervuiling

Overlast van vervuiling kan ontstaan door zaken als zwerfvuil, stank, verkeerd geplaatst afval, ongedierte en hondenpoep. De bewoners van Bergen op Zoom geven hiervoor gemiddeld een 5,8 en ervaren daarmee iets meer overlast van vervuiling dan gemiddeld in Lemon-gemeenten het geval was in 2010. Het landelijk gemiddelde was toen een 6,2.

VERVUILING	2011
Totaal gemeente	5,8
20.Centrum	5,3
21.Bergse plaat	7,3
22.Noord	6,2
23.Gageldonk West	4,4
24.Gageldonk Oost	4,3
25.Warande	5,5
26.Halsteren	6,6
27.Lepelstraat	6,5
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,5
29.Fort-Zeekant/Glakis/Markiezaten	5,7

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Tussen de afzonderlijke wijken bestaat grote verschillen op het gebied van vervuiling. De laagste cijfers worden gegeven voor Gageldonk Oost (4,3) en Gageldonk West (4,4). In deze wijken is de overlast van vervuiling significant groter dan gemiddeld in de gemeente. De bewoners van Bergse Plaat (7,3) en Halsteren (6,6) ervaren daarentegen minder dan gemiddeld overlast van vervuiling.

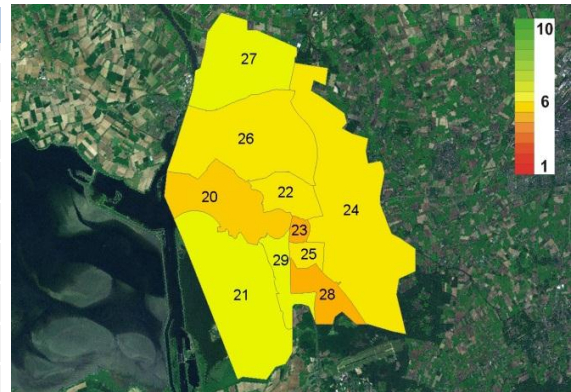
Van alle respondenten geeft 41% een 5 of lager voor de vervuiling. Een derde (33%) geeft hiervoor een 7 of een 8 en 13% een 9 of een 10.

Uit Gageldonk Oost komt de volgende opmerking: *“Vervuiling door achtergelaten straatvuil bijvoorbeeld papier, blikjes etc. waardoor het een achterbuurt lijkt, met name op het voetbalveld in de straat”*.

3.4.5 Verkeersoverlast

De bewoners van Bergen op Zoom is gevraagd een rapportcijfer te geven voor de mate waarin zij overlast ervaren van verkeer. Hierbij kan gedacht worden aan verkeersdruk, lawaai, parkeergelegenheid en rijgedrag. De gemeente krijgt hiervoor van haar bewoners gemiddeld een 5,7, wat iets lager is dan het landelijk gemiddelde van 2010 (6,1).

VERKEERSOVERLAST	2011
Totaal gemeente	5,7
20. Centrum	5,3
21. Bergse plaat	6,4
22. Noord	5,7
23. Gageldonk West	4,8
24. Gageldonk Oost	5,8
25. Warande	5,8
26. Halsteren	6,0
27. Lepelstraat	6,1
28. Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,0
29. Fort-Zeekant/Glacijs/Markiezaten	6,3

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Hoewel de wijkcijfers op dit aspect redelijk sterk uiteenlopen, scoort geen van de wijken significant hoger of lager dan de gemeente in totaal. De cijfers variëren van een 4,8 tot een 6,4 voor respectievelijk de wijken Gageldonk West en Bergse Plaat.

Voor de verkeersoverlast geeft 44% van alle respondenten een 5 of lager, waarmee zij aangeven (ernstige) overlast te ondervinden. Een derde (33%) van de respondenten geeft voor een 7 of een 8 en 12% geeft met een 9 of een 10 aan helemaal geen verkeersoverlast te hebben.

Een bewoner van Gageldonk West merkt hierover het volgende op: *“Wij wonen hier sinds 1986 en er is nog nooit iets aan de straat gedaan. Het parkeren v.d. auto's is een groot probleem. Met kleine aanpassingen, zoals witte strepen of wat stoep inkorten bijvoorbeeld, maar als je de krant leest dan zou je zeggen dat enkel op de Bergse Plaat wordt gewerkt!”*.

3.4.6 Conclusies ongenoegens

De bewoners van Bergen op Zoom lijken de meeste overlast te ervaren van verkeer en vervuiling. Deze twee aspecten krijgen met een 5,7 en een 5,8 de laagste cijfers. Op wijkniveau valt op dat met name de bewoners van Bergse Plaat en Halsteren positief zijn over dit onderwerp. Zij ervaren op twee van de vier aspecten (Activiteiten en vervuiling) minder overlast dan gemid-

deld in de gemeente het geval is. Gageldonk West en Gageldonk Oost scoren op twee van de vier aspecten lager dan het gemeentelijk gemiddelde. In deze wijken hebben de bewoners relatief veel last van andere personen en van vervuiling.

3.5 Veiligheid

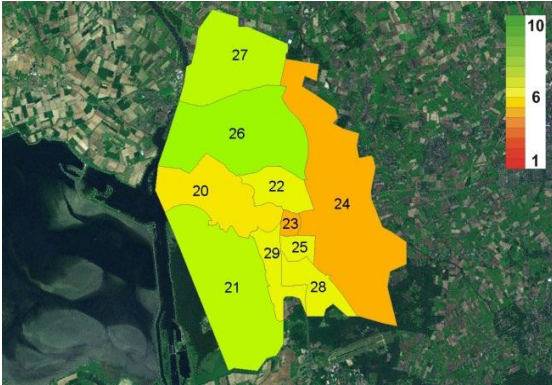
3.5.1 Inleiding

Veiligheid is een belangrijk thema als het gaat om de leefbaarheid in buurten of wijken. Om een beeld te krijgen van de beleefde veiligheid in de gemeente Bergen op Zoom, is de bewoners gevraagd naar de mate waarin zij last hebben van criminaliteit, het veiligheidsgevoel (zowel 's avonds als overdag) en het gevoel van veiligheid in de eigen woning. Ook is aan bewoners met kinderen gevraagd hoe veilig zij de school-huisroute voor hun kinderen vinden.

3.5.2 Criminaliteit

De bewoners is gevraagd een rapportcijfer te geven voor de mate waarin zij last hebben van criminaliteit, zoals vandalisme, inbraken, diefstal, vernielingen en geweldpleging. De gemeente Bergen op Zoom krijgt hiervoor gemiddeld een 6,4 en scoort daarmee lager dan het landelijk gemiddelde van 2010 (6,7).

CRIMINALITEIT	2011
Totaal gemeente	6,4
20.Centrum	6,0
21.Bergse plaat	7,3
22.Noord	6,5
23.Gageldonk West	4,7
24.Gageldonk Oost	4,8
25.Warande	6,5
26.Halsteren	7,6
27.Lepelstraat	7,4
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,5
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	6,2

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

De cijfers voor de wijken lopen uiteen van een 4,7 voor Gageldonk West tot een 7,6 voor Halsteren. De laagste twee cijfers zijn significant lager dan het gemeentelijk gemiddelde. Deze cijfers zijn voor Gageldonk West (4,7) en Gageldonk Oost (4,8). De hoogste cijfers zijn voor Halsteren (7,6), Lepelstraat (7,4) en Bergse Plaat (7,3), welke allemaal hoger zijn dan het gemiddelde voor de gemeente.

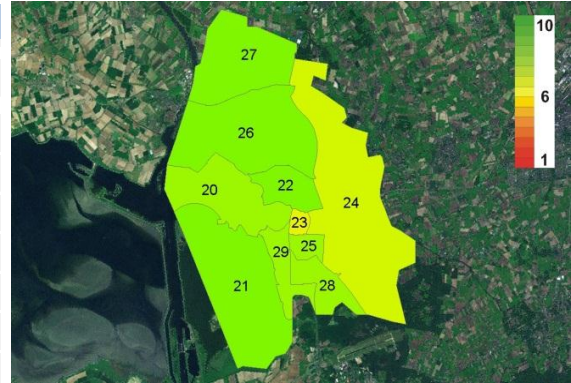
Bijna een derde (32%) van de respondenten geeft met een 5 of lager aan (ernstige) last van criminaliteit te hebben en 16% geeft met een 9 of een 10 aan daar geen last van te hebben. 38% van de respondenten geeft voor de criminaliteit een 7 of een 8.

Een bewoner van Gageldonk West zegt over dit onderwerp het volgende: *“Politie rijdt zo nu en dan 'n patrouilleronde en is weer weg, terwijl er in de brandgangen (paden) genoeg gebeurt met duistere types die vreemd gedrag vertonen!! Politie zou intensiever moeten controleren alsmede voor de buurtpreventie teams. In Noordgeest werkt 't wel, dus waarom hier niet!!!”*.

3.5.3 Veiligheidsgevoel overdag

De bewoners van Bergen op Zoom lijken zich overdag redelijk veilig te voelen in hun wijk. Ze beoordelen dit aspect gemiddeld met een 7,8, wat overigens wel iets lager is dan het landelijk gemiddelde van 2010 (8,0).

VEILIGHEIDSGEVOEL OVERDAG	2011
Totaal gemeente	7,8
20.Centrum	7,8
21.Bergse plaat	8,4
22.Noord	8,0
23.Gageldonk West	6,1
24.Gageldonk Oost	6,9
25.Warande	7,7
26.Halsteren	8,5
27.Lepelstraat	8,2
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	7,7
29.Fort-Zeekant/Glakis/Markiezen	7,7

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

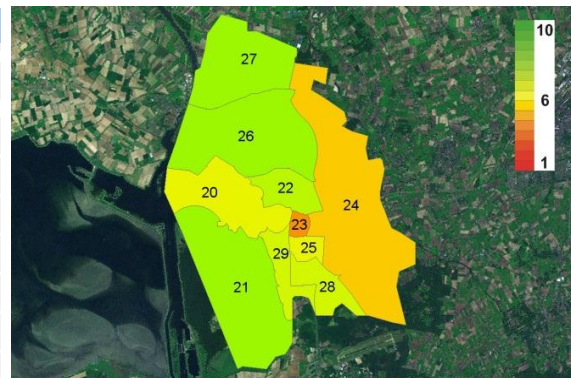
De veiligheid overdag wordt in alle wijken met een voldoende beoordeeld. De verschillen tussen de wijken zijn wel redelijk groot. Gageldonk West (6,1) en Gageldonk Oost (6,9) krijgen beide een cijfer dat lager is dan het gemeentelijk gemiddelde. Halsteren (8,5) en Bergse Plaat (8,4) scoren juist bovengemiddeld.

De spreidingscijfers laten zien dat een derde (33%) van de bewoners de veiligheid overdag waardeert met een 8. Nog eens een derde geeft hiervoor een 9 of een 10. Een 5 of lager wordt door 9% van de respondenten gegeven.

3.5.4 Veiligheidsgevoel 's avonds

Het veiligheidsgevoel 's avonds wordt in de gemeente Bergen op Zoom gemiddeld met een 6,7 beoordeeld. Dat is ruim één punt lager dan het veiligheidsgevoel overdag, maar wel bijna gelijk aan het landelijk gemiddelde van 2010 (6,8).

VEILIGHEIDSGEVOEL 'S AVONDS	2011
Totaal gemeente	6,7
20.Centrum	6,5
21.Bergse plaat	7,5
22.Noord	7,3
23.Gageldonk West	4,4
24.Gageldonk Oost	5,4
25.Warande	6,4
26.Halsteren	7,8
27.Lepelstraat	7,8
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,6
29.Fort-Zeekant/Glakis/Markiezen	6,9

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Van alle wijken voelen de bewoners van Gageldonk West (4,4) en Gageldonk Oost (5,4) zich 's avonds het minst veilig in hun wijk. Deze wijken scoren significant lager dan het gemeentelijk

gemiddelde. In Halsteren en Lepelstraat (beide een 7,8) voelen de bewoners zich het meest veilig 's avonds, maar ook Bergse Plaat (7,5) en Noord (7,3) scoren op dit aspect hoger dan de gemeente in totaal.

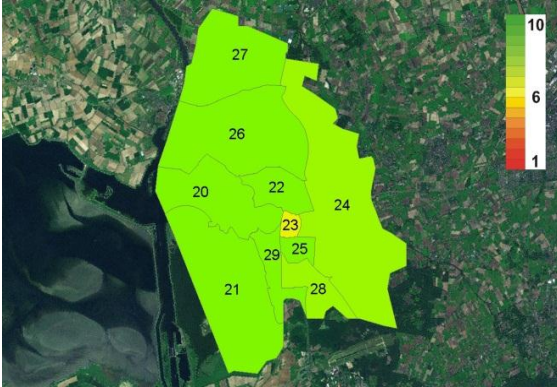
Van alle respondenten geeft 24% met een 5 of lager aan zich 's avonds (zeer) onveilig te voelen in de eigen wijk. 42% geeft echter met een 8 of hoger aan zich wel (zeer) veilig te voelen 's avonds.

Hoewel Bergse Plaat gemiddeld hoog scoort op dit aspect, maakt één van de bewoners wel de volgende opmerking: *“Boulevard is 's avonds onprettig i.v.m. samenkomst (druggerelateerd) onpure types. Ook veel vervuiling door deze lui”*.

3.5.5 Veiligheidsgevoel in de woning

Het veiligheidsgevoel in eigen woning wordt door de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld met een 8,1 beoordeeld. Voor dit aspect is geen vergelijking mogelijk met het landelijk gemiddelde, omdat deze vraag in 2010 niet in andere Lemon-gemeenten gesteld is.

VEILIGHEIDSGEVOEL WONING	2011	
Totaal gemeente	8,1	
20.Centrum	8,3	
21.Bergse plaat	8,5	
22.Noord	8,1	
23.Gageldonk West	6,5	
24.Gageldonk Oost	8,0	
25.Warande	8,2	
26.Halsteren	8,4	
27.Lepelstraat	8,2	
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	7,8	significant hoger dan de gemeente als geheel groen
29.Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten	8,4	significant lager dan de gemeente als geheel rood

In bijna alle wijken wordt het gevoel van veiligheid in de woning gewaardeerd met een 8 of hoger. Het hoogste cijfer wordt gegeven door de bewoners van Bergse Plaat (8,5), deze wijk scoort daarmee als enige significant hoger dan het gemeentelijk gemiddelde. Er zijn twee wijken met een cijfer dat lager is dan een 8, maar ook deze cijfers zijn ruim voldoende. Het gaat hier om Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal (7,8) en Gageldonk West (6,5). Deze laatste wijk scoort als enige significant lager dan de gemeente in totaal.

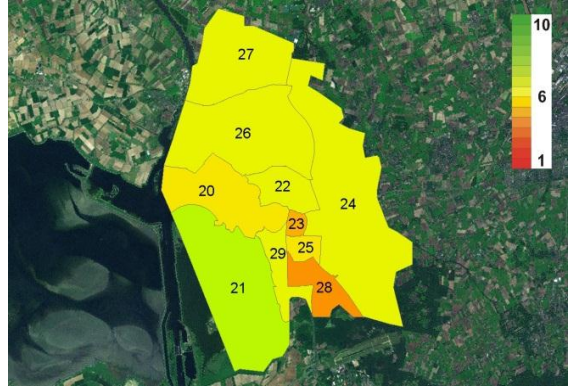
30% van alle respondenten voelt zich zeer veilig in de eigen woning en geeft voor dit aspect een 9 of een 10. 34% geeft hiervoor een 8 en 7% geeft een 5 of lager.

Een centrumbewoner zegt over de veiligheid in de woning het volgende: *“Ons appartementen-complex is sinds dit jaar voorzien van diverse beveiligingsinstallaties. Dit schrikt af voor vandalen en geeft indirect een veilig gevoel aan bewoners”*.

3.5.6 Veiligheid school-huisroute voor kinderen

Aan de bewoners met schoolgaande kinderen is de vraag voorgelegd hoe veilig men de school-huisroute vindt. Deze vraag is door 40% van de respondenten beantwoord. Deze bewoners hebben voor dit aspect gemiddeld een 6,0 gegeven. Omdat deze vraag in 2010 niet in andere Lemon-gemeenten gesteld is, is hiervoor geen vergelijking mogelijk met het landelijk gemiddelde.

SCHOOL-HUISROUTE KINDEREN	2011	
Totaal gemeente	6,0	
20.Centrum	5,7	
21.Bergse plaat	7,4	
22.Noord	6,3	
23.Gageldonk West	4,7	
24.Gageldonk Oost	6,4	
25.Warande	5,7	
26.Halsteren	6,1	
27.Lepelstraat	6,4	
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	4,4	significant hoger dan de gemeente als geheel groen
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezzaten	6,0	significant lager dan de gemeente als geheel rood

De meeste wijkcijfers schommelen rond het gemeentelijk gemiddelde en wijken daar niet significant vanaf. Voor Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal (4,4) en Gageldonk West (4,7) is dat wel het geval; deze wijken scoren lager dan het gemiddelde voor de gemeente. Bergse Plaat (7,4) is de enige wijk die significant hoger scoort.

Van de respondenten die deze vraag beantwoord hebben, geeft 39% voor de veiligheid van de school-huisroute een onvoldoende (5 of lager). 26% geeft hiervoor een 7 en 17% een 8.

Door een bewoner van Nieuw Borgvliet/Langeweg/Markiezzaten wordt de volgende opmerking geplaatst: *“Onveilige oversteek precies voor de deur, staan stoplichten maar die hebben +/- 8 jaar niet gewerkt en nu ineens wel. Maar iedereen rijdt door rood. Groen = niet veilig. Situatie al diverse malen aangekaart bij wijkcommissie, politie, gemeente enz. Iedereen schuift het probleem door!!”*.

3.5.7 Conclusies veiligheid

De veiligheidscijfers lopen op gemeenteniveau vrij sterk uiteen. De school-huisroute wordt het laagst gewaardeerd met een 6,0, het veiligheidsgevoel in de woning het hoogst met een 8,1. Opvallend is dat Bergse Plaat op alle aspecten van veiligheid hoger scoort dan het gemeentelijk gemiddelde en Gageldonk West op alle aspecten lager.

3.6 Totaaloordeel

3.6.1 Inleiding

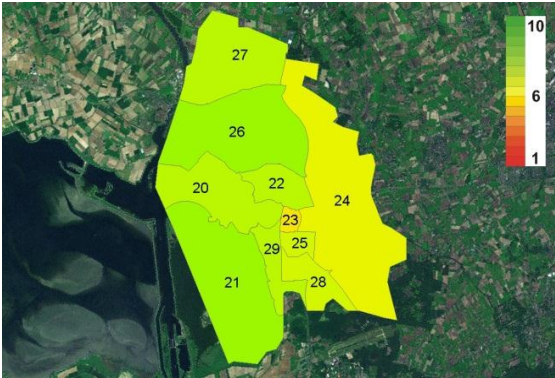
Naast de cijfers voor de afzonderlijke leefbaarheidsaspecten, is de bewoners ook gevraagd een algemeen rapportcijfer te geven voor de wijk waarin zij wonen. Tot slot is gevraagd naar de mate waarin men in het afgelopen jaar positieve dan wel negatieve veranderingen heeft waargenomen in de wijk en op welke punten die veranderingen hebben plaatsgevonden.

3.6.2 Totaaloordeel

De vraag ‘Hoe beoordeelt u uw wijk in het algemeen?’ is door de bewoners van Bergen op Zoom gemiddeld met een 7,1 beoordeeld. Het landelijkgemiddelde van 2010 is een 7,4.

RESULTATEN GEMEENTE BERGEN OP ZOOM

TOTAALoordeel	2011
Totaal gemeente	7,1
20.Centrum	7,3
21.Bergse plaat	7,8
22.Noord	7,4
23.Gageldonk West	5,7
24.Gageldonk Oost	6,4
25.Warande	6,8
26.Halsteren	7,6
27.Lepelstraat	7,2
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,7
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	7,2

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde zijn er twee wijken die significant lager scoren. Dat zijn Gageldonk West (5,7) en Gageldonk Oost (6,4). Twee wijken die significant hoger scoren zijn Halsteren (7,6) en Bergse Plaat (7,8).

De spreidingscijfers laten zien dat 12% van de respondenten een onvoldoende geeft als totaaloordeel. Daarnaast geeft 33% een 7, 32% een 8.

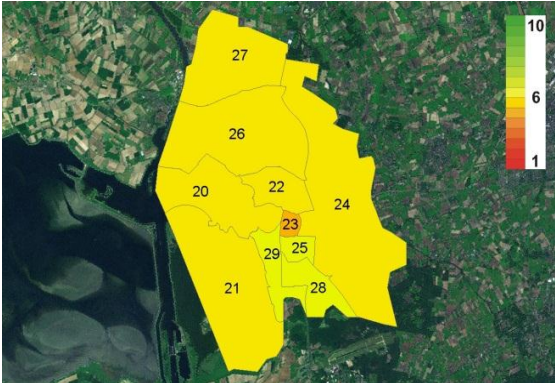
Hoewel de wijk gemiddeld relatief laag scoort, is één van de bewoners van Gageldonk Oost wel erg tevreden en merkt op: *“Buurt is een prettige buurt, met goede sociale contacten. Prettige burens en faciliteiten in de buurt”*.

3.6.3 Ontwikkeling

Aan het einde van de vragenlijst is de bewoners gevraagd: ‘Vindt u dat uw wijk het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?’. Deze vraag werd beantwoord met een rapportcijfer, waarbij de 1 stond voor ‘sterk achteruit’ en de 10 voor ‘sterk vooruit’. Cijfers tussen de 5 en 6 worden daarom beschouwd als een neutraal antwoord.

De bewoners van Bergen op Zoom hebben de vraag gemiddeld beantwoord met een 5,8, wat betekent dat de bewoners in het afgelopen jaar geen grote veranderingen hebben waargenomen.

ONTWIKKELING	2011
Totaal gemeente	5,8
20.Centrum	5,9
21.Bergse plaat	5,8
22.Noord	6,0
23.Gageldonk West	4,7
24.Gageldonk Oost	5,6
25.Warande	6,4
26.Halsteren	5,7
27.Lepelstraat	5,8
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,3
29.Fort-Zeekant/Glasis/Markiezaten	6,1

significant hoger dan de gemeente als geheel	groen
significant lager dan de gemeente als geheel	rood

Gageldonk West is de enige wijk die significant lager scoort dan het gemeentelijk gemiddelde. Omdat dit cijfer lager is dan een 5 (4,7), lijkt het erop dat de bewoners de wijk licht achteruit hebben zien gaan. In twee wijken hebben de bewoners een lichte verbetering waargenomen, dat geldt voor Nieuw Borgvliet/Langeweg/De Wal (6,3) en Fort-Zeekant/Glaxis/Markiezzaten (6,1).

Hoewel Gageldonk West een lichte negatieve ontwikkeling laat zien, heeft één van de bewoners wel een verbetering waargenomen en maakt de volgende opmerking: *“De vooruitgang is mede te danken aan de bewonerscommissie en de buurtpreventie”*.

3.6.4 Totaaloverzicht gemeente Bergen op Zoom

In onderstaande tabellen zijn de gemiddelde scores van 2011 per wijk weergegeven voor alle leefbaarheidsaspecten.

	Totaaloordeel	Prijs-kwaliteit	Kwaliteit woningen	Woonomgeving	Aanbod groenvoorzieningen	Onderhoud groenvoorzieningen	Aanbod speelvoorzieningen	Onderhoud speelvoorzieningen	Scholen	Winkels	Openbaar vervoer	Sportvoorzieningen	Buurthuis	Medische voorzieningen	Zorgvoorzieningen
Totaal gemeente	7,1	7,0	6,8	6,6	6,6	6,2	5,8	5,8	7,1	6,6	6,5	6,5	6,3	6,6	6,4
20.Centrum	7,3	7,2	6,7	6,3	5,8	5,8	4,5	4,6	7,2	7,9	7,5	5,9	5,7	6,1	6,1
21.Bergse plaat	7,8	7,4	7,6	7,5	7,8	7,5	7,4	7,2	7,3	7,3	6,9	7,0	7,1	7,0	6,7
22.Noord	7,4	6,7	7,0	6,8	7,0	6,5	6,6	6,3	7,9	7,2	7,3	7,1	6,8	6,9	6,8
23.Gageldonk West	5,7	6,7	5,5	5,7	6,4	6,2	5,0	4,8	6,6	6,5	6,3	4,9	6,3	6,9	6,2
24.Gageldonk Oost	6,4	6,9	6,6	6,2	7,0	6,5	5,6	5,8	7,1	7,0	7,2	5,9	5,6	7,3	6,8
25.Warande	6,8	6,8	6,6	6,5	6,7	6,3	5,7	5,9	7,1	7,5	7,5	7,4	6,8	8,1	7,6
26.Halsteren	7,6	7,2	6,9	7,1	7,0	5,8	6,4	6,3	7,4	6,7	6,6	7,1	5,4	6,9	6,6
27.Lepelstraat	7,2	7,4	7,1	6,3	6,6	5,7	5,3	5,2	5,8	3,4	4,9	6,6	6,8	4,6	4,9
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	6,7	6,8	6,5	6,5	5,9	5,7	6,1	6,5	6,8	4,2	5,2	5,9	6,3	5,9	4,9
29.Fort-Zeekant/Glacijs/Markiezzaten	7,2	7,0	6,8	6,7	5,8	5,6	5,2	5,0	7,1	7,7	5,8	6,6	6,3	6,3	6,7

	Betrokkenheid	Beleving betrokkenheid	Eigen betrokkenheid	Inzet buurt	Omgang etnische groepen	Overlast van personen	Overlast activiteiten	Vervuiling	Verkeersoverlast	School-huisroute kinderen	Criminaliteit	Veiligheidsgevoel overdag	Veiligheidsgevoel 's avonds	Veiligheidsgevoel woning	Ontwikkeling
Totaal gemeente	6,2	6,5	5,8	5,5	6,1	6,1	8,0	5,8	5,7	6,0	6,4	7,8	6,7	8,1	5,8
20.Centrum	6,2	6,7	6,2	5,7	5,8	5,6	7,3	5,3	5,3	5,7	6,0	7,8	6,5	8,3	5,9
21.Bergse plaat	6,5	6,4	5,4	5,3	6,5	6,5	8,8	7,3	6,4	7,4	7,3	8,4	7,5	8,5	5,8
22.Noord	6,3	6,5	5,9	5,5	6,4	6,6	7,9	6,2	5,7	6,3	6,5	8,0	7,3	8,1	6,0
23.Gageldonk West	5,5	6,1	5,7	5,3	5,7	5,0	7,5	4,4	4,8	4,7	4,7	6,1	4,4	6,5	4,7
24.Gageldonk Oost	5,5	6,2	5,7	5,7	5,7	5,2	8,1	4,3	5,8	6,4	4,8	6,9	5,4	8,0	5,6
25.Warande	6,2	6,3	5,6	4,3	5,9	5,8	8,3	5,5	5,8	5,7	6,5	7,7	6,4	8,2	6,4
26.Halsteren	6,4	6,4	6,1	5,6	6,2	6,8	8,5	6,6	6,0	6,1	7,6	8,5	7,8	8,4	5,7
27.Lepelstraat	6,5	6,9	6,1	6,2	6,4	6,5	7,4	6,5	6,1	6,4	7,4	8,2	7,8	8,2	5,8
28.Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal	5,9	6,2	5,5	5,1	6,3	6,3	7,9	5,5	5,0	4,4	6,5	7,7	6,6	7,8	6,3
29.Fort-Zeekant/Glacijs/Markiezzaten	6,8	6,8	6,2	5,7	6,1	6,2	8,0	5,7	6,3	6,0	6,2	7,7	6,9	8,4	6,1

Hoofdstuk 4

Wijk- en kernprofielen

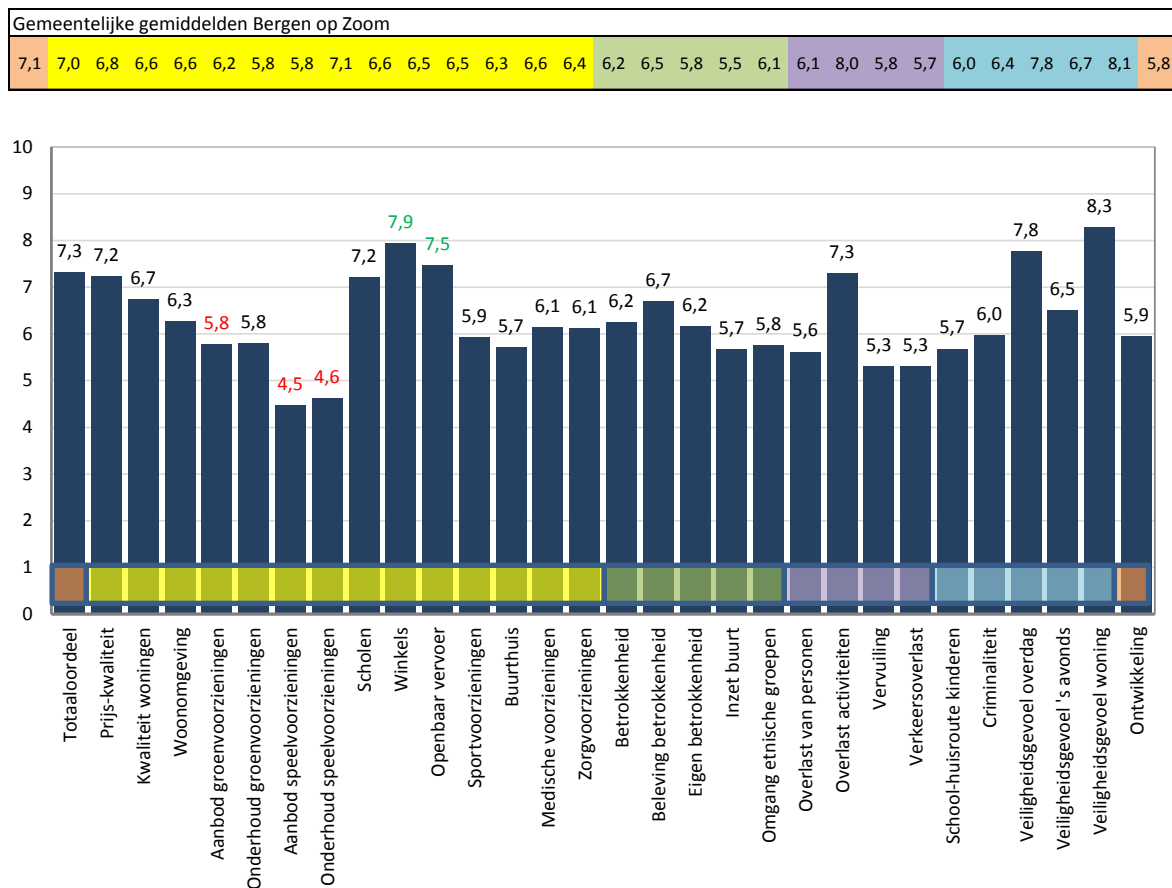
4.1 Inleiding

Aan de hand van de leefbaarheidsaspecten, die in voorgaande hoofdstukken zijn beschreven, worden in dit hoofdstuk de profielen van de wijken en kernen in de gemeente Bergen op Zoom behandeld. Per wijk of kern worden de cijfers op alle aspecten weergegeven in een staafdiagram. Bij eventuele vervolgmetingen worden met behulp van deze grafieken de ontwikkelingen op de verschillende aspecten snel zichtbaar.

Net als in voorgaande hoofdstukken, zijn de cijfers die significant afwijken van het gemeentelijk gemiddelde in **groen** (hoger) en **rood** (lager) weergegeven. Deze resultaten worden vervolgens beschreven, waarbij zowel de positieve punten als de aandachtspunten aan bod komen. Aspecten met een cijfer lager dan een 6, worden als aandachtspunten beschouwd.

4.2 Wijk- en kernprofielen gemeente Bergen op Zoom

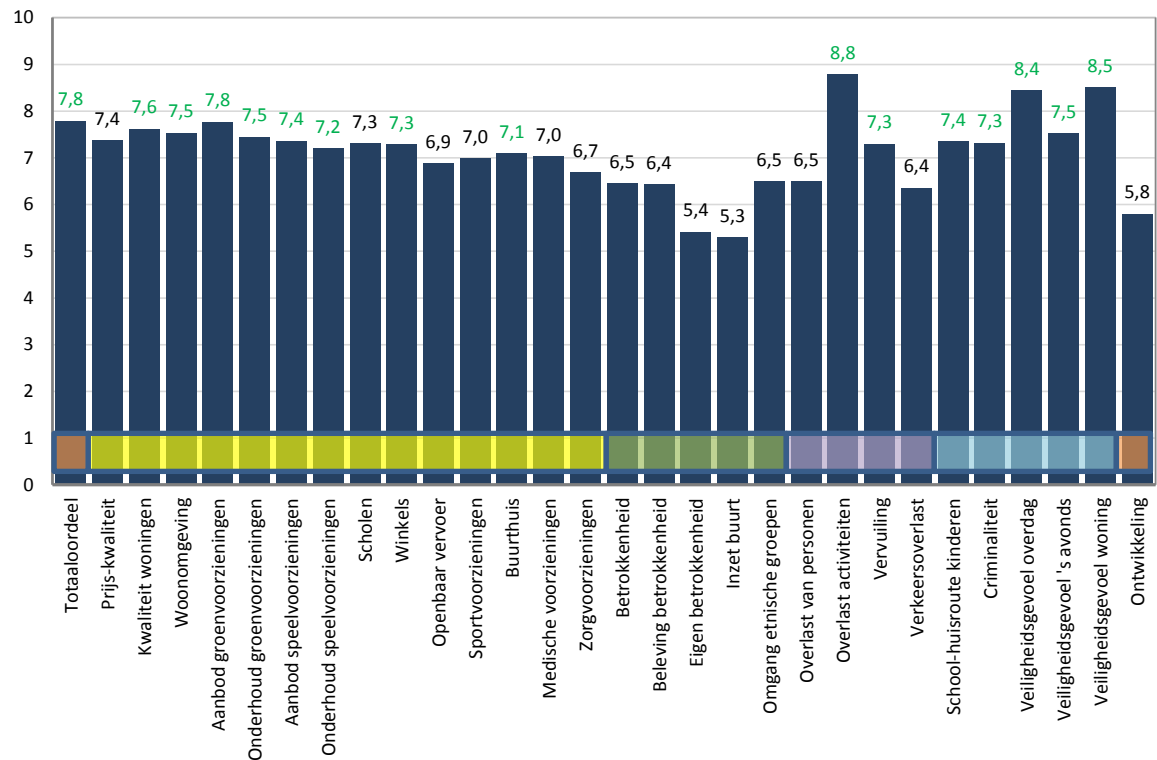
4.2.1 Centrum

De wijk Centrum scoort op twee aspecten hoger dan het gemeentelijk gemiddelde, namelijk op de winkelvoorzieningen en het openbaar vervoer. Er zijn drie aspecten waarop het Centrum beneden gemiddeld scoort, dat zijn het groenaanbod, het speelaanbod en het onderhoud van de speelvoorzieningen. Deze cijfers zijn alle drie lager dan een 6 en vormen daarmee aandachtspunten voor deze wijk. Andere aandachtspunten voor het Centrum zijn het groenonderhoud, de sportvoorzieningen, buurthuizen, de inzet van de bewoners voor de wijk, de omgang tussen bewoners van verschillende etnische afkomst, overlast van personen, vervuiling, verkeersoverlast en de school-huisroute voor kinderen.

4.2.2 Bergse Plaat

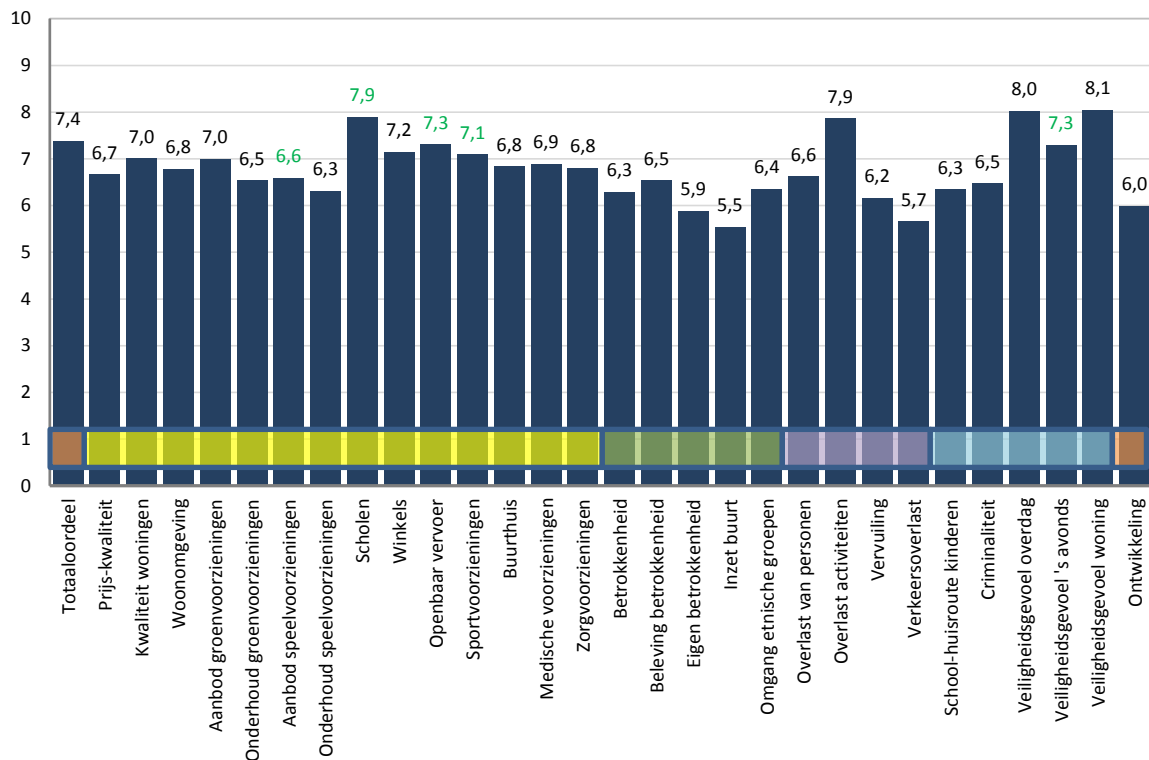
Gemeentelijke gemiddelden Bergen op Zoom																													
7,1	7,0	6,8	6,6	6,6	6,2	5,8	5,8	7,1	6,6	6,5	6,5	6,3	6,6	6,4	6,2	6,5	5,8	5,5	6,1	6,1	8,0	5,8	5,7	6,0	6,4	7,8	6,7	8,1	5,8

Bergse Plaat krijgt van alle wijken in Bergen op Zoom het hoogste cijfer voor het algemene oordeel. Met een 7,8 is dit cijfer ook hoger dan het gemeentelijk gemiddelde. In totaal scoort Bergse Plaat op 15 van de 28 aspecten hoger dan het gemeentelijk gemiddelde. Zowel op de fysieke woonomgeving als de ongenoegens en de veiligheid scoort de wijk opvallend positief. Op basis van deze cijfers zijn voor deze leefbaarheidsaspecten geen aandachtspunten te benoemen. Wat betreft de sociale omgeving zijn wel twee aandachtspunten aanwezig, namelijk de eigen betrokkenheid van de bewoners en de mate waarin de bewoners bereid zijn om zich in te zetten voor de wijk.

4.2.3 Noord

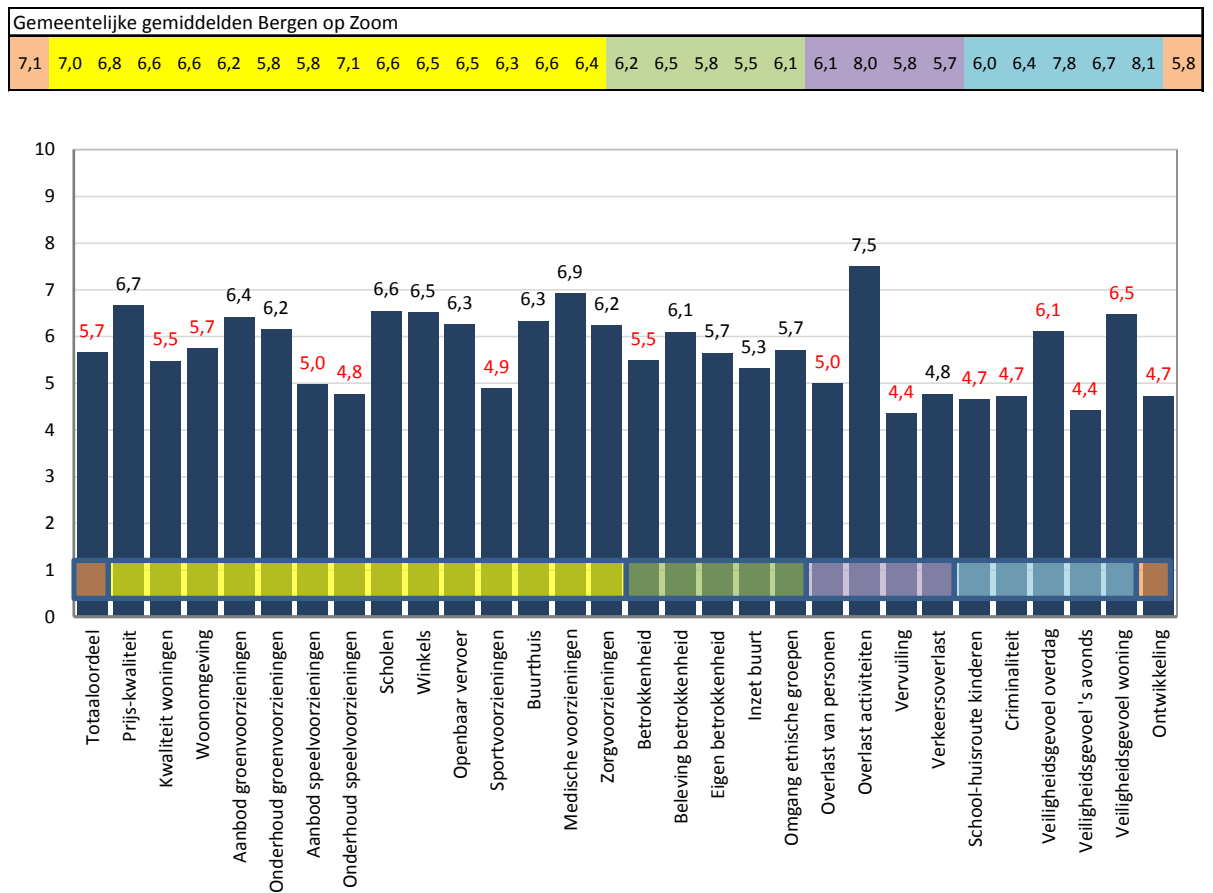
Gemeentelijke gemiddelden Bergen op Zoom																													
7,1	7,0	6,8	6,6	6,6	6,2	5,8	5,8	7,1	6,6	6,5	6,5	6,3	6,6	6,4	6,2	6,5	5,8	5,5	6,1	6,1	8,0	5,8	5,7	6,0	6,4	7,8	6,7	8,1	5,8

Bergen op Zoom Noord krijgt van haar bewoners op alle aspecten cijfers vergelijkbaar zijn met of hoger zijn dan het gemeentelijk gemiddelde. Wat betreft de fysieke woonomgeving scoort deze wijk bovengemiddeld op het speelaanbod, het aanbod en de kwaliteit van scholen, openbaar vervoer en sportvoorzieningen. Op gebied van veiligheid is het veiligheidsgevoel 's avonds groter dan gemiddeld in de gemeente het geval is.

Aandachtspunten voor Noord zijn de eigen betrokkenheid van de bewoners, de mate waarin zij bereid zijn zich in te zetten voor de wijk en verkeersoverlast.

4.2.4 Gageldonk West

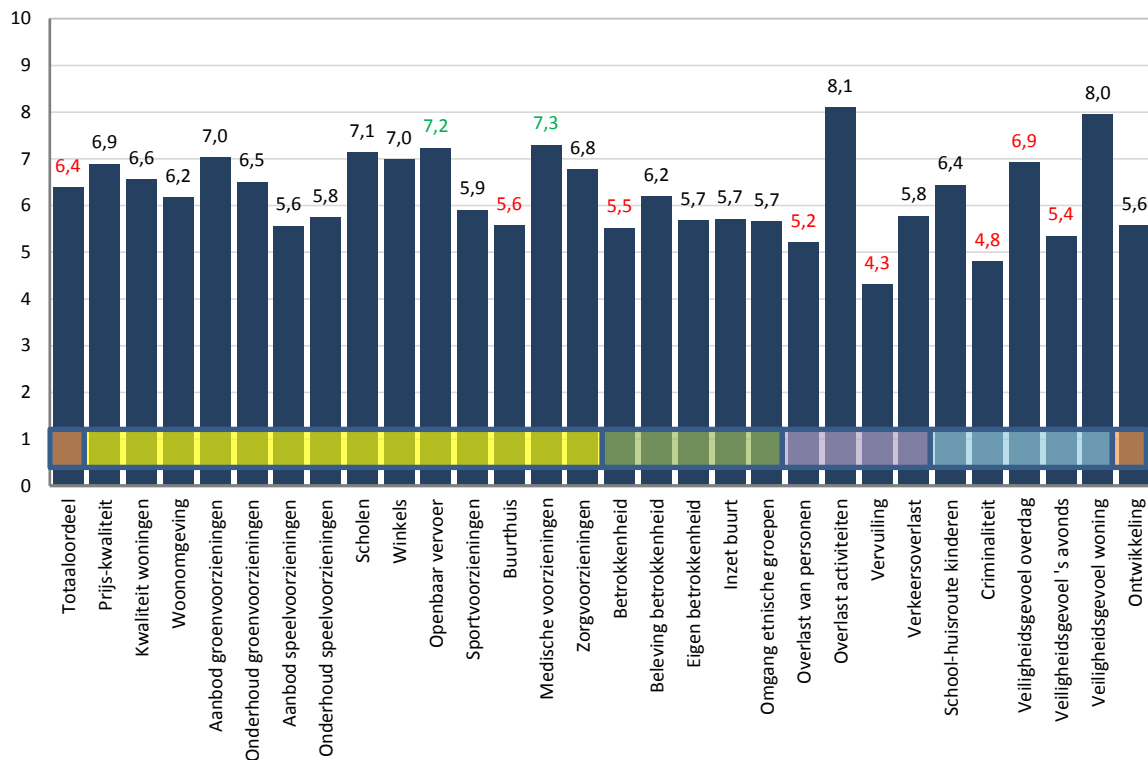

Het algemene oordeel van de bewoners over de wijk, is voor Gageldonk West met een 5,7 lager dan het gemeentelijk gemiddelde. Opvallend is dat deze wijk op alle veiligheids aspecten beneden gemiddeld scoort. Aandachtspunten met betrekking tot veiligheid zijn de school-huisroute voor kinderen, criminaliteit en het veiligheidsgevoel 's avonds. Daarnaast hebben de bewoners meer dan gemiddeld overlast van personen en vervuiling, maar ook het verkeersoverlast vormt een aandachtspunt. Wat betreft de sociale woonomgeving is de betrokkenheid bij de wijk lager dan gemiddeld en scoren ook de eigen betrokkenheid, de inzet voor de wijk en de omgang tussen etnische groepen lager dan een 6.

Voor de fysieke woonomgeving geldt dat de wijk op de volgende vijf aspecten lager scoort dan de gemeente in totaal: de kwaliteit van de woningen, de woonomgeving, het speelaanbod, het onderhoud van de speelvoorzieningen en het aanbod en de kwaliteit van de sportvoorzieningen. Deze cijfers zijn allemaal lager dan een 6 en vormen daarmee aandachtspunten voor deze wijk.

4.2.5 Gageldonk Oost

Gemeentelijke gemiddelden Bergen op Zoom																													
7,1	7,0	6,8	6,6	6,6	6,2	5,8	5,8	7,1	6,6	6,5	6,5	6,3	6,6	6,4	6,2	6,5	5,8	5,5	6,1	6,1	8,0	5,8	5,7	6,0	6,4	7,8	6,7	8,1	5,8

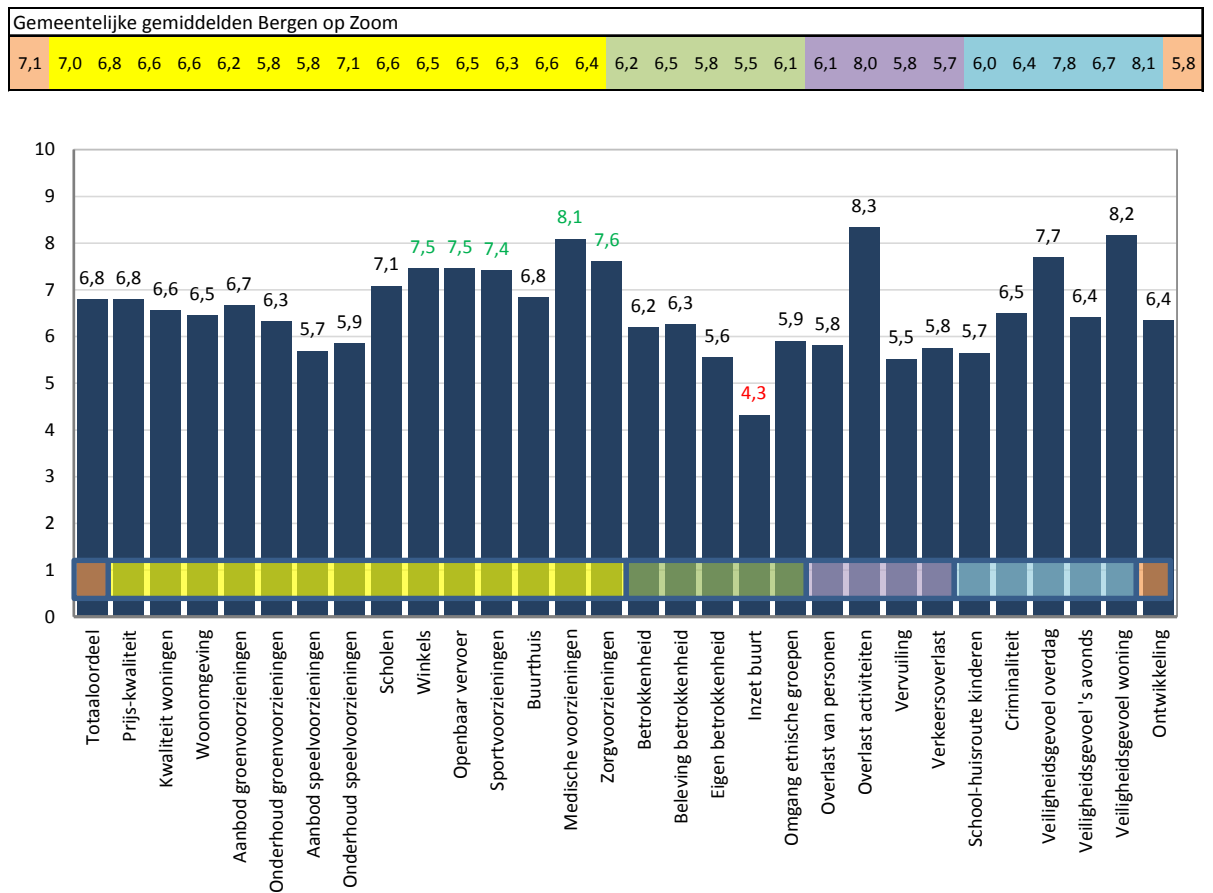

Het algemene oordeel voor Gageldonk Oost is een 6,4, wat lager is dan het gemiddelde voor de gemeente. Wat betreft het openbaar vervoer en medische voorzieningen scoort deze wijk echter hoger dan het gemeentelijk gemiddelde. De buurthuizen worden beoordeeld met een cijfer dat lager is dan het gemiddelde voor de gemeente. Andere aandachtspunten voor de fysieke omgeving zijn het speelaanbod, het onderhoud van speelvoorzieningen en de sportvoorzieningen.

Met betrekking tot veiligheid scoort de wijk beneden gemiddeld op criminaliteit en het veiligheidsgevoel (zowel overdag als 's avonds). Opvallend is dat de bewoners met een 8,0 aangeven zich wel veilig te voelen in hun woning.

In vergelijking tot de gemeente als geheel hebben de bewoners van Gageldonk Oost veel overlast van personen en vervuiling. Ook de overlast van verkeer is voor deze wijk een aandachtspunt. Ook zijn enkele aandachtspunten te benoemen op sociaal gebied, namelijk de eigen betrokkenheid, inzet voor de buurt, omgang tussen etnische groepen en de betrokkenheid van wijkbewoners. Alleen op dit laatste aspect scoort de wijk lager dan het gemeentelijk gemiddelde.

4.2.6 Warande

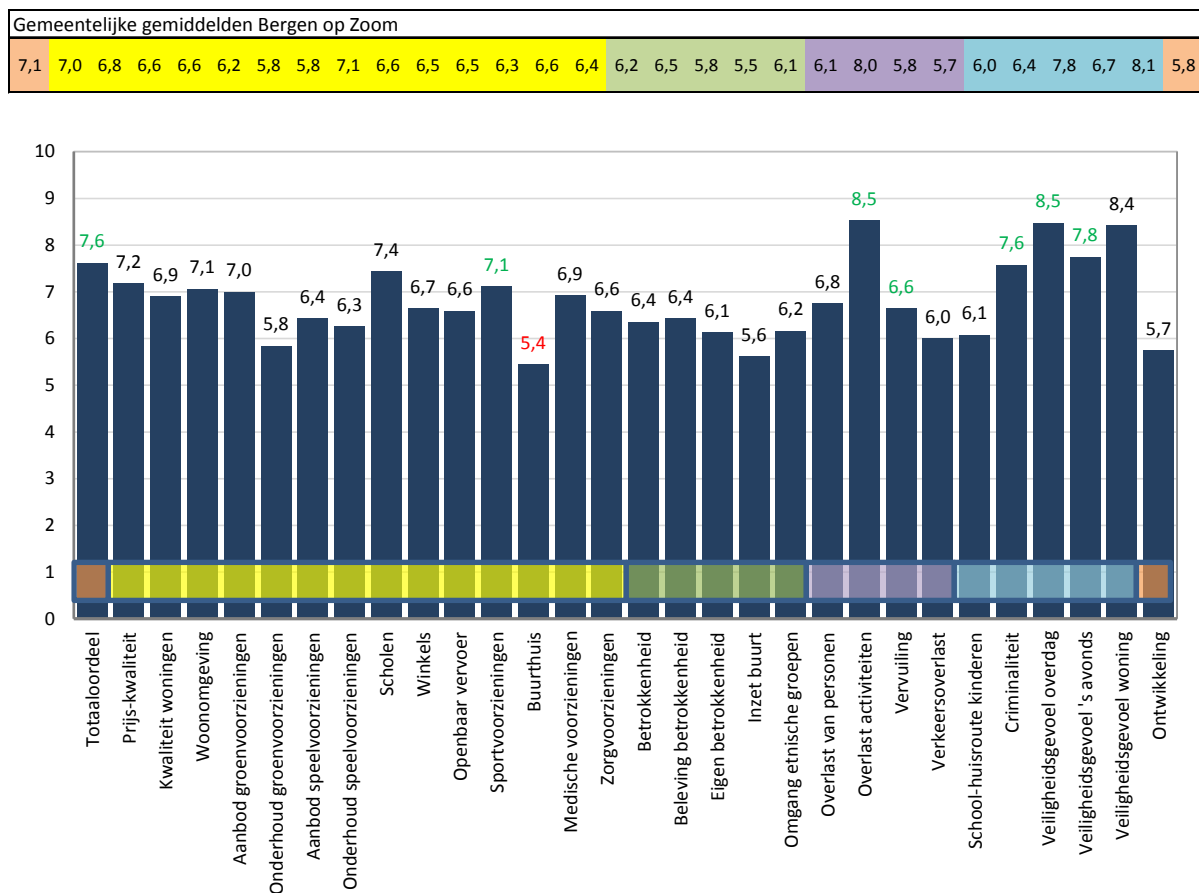

De bewoners van Warande geven voor vijf aspecten van de fysieke woonomgeving een cijfer dat hoger is dan het gemeentelijk gemiddelde. Dit betreft allemaal algemene voorzieningen, namelijk de winkels, het openbaar vervoer, de sportvoorzieningen en de medische- en zorgvoorzieningen. Met betrekking tot de fysieke woonomgeving vormen de speelvoorzieningen wel een aandachtspunt. Het gaat dan zowel om het aanbod als om het onderhoud daarvan.

De bewoners van Warande zijn minder dan gemiddeld bereid om zich in te zetten voor hun eigen wijk. De inzet voor de wijk vormt, net als de eigen betrokkenheid en de omgang tussen etnische groepen, een aandachtspunt voor deze wijk.

Wat betreft de ongenoegens scoort de wijk op alle aspecten vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde, maar zijn wel drie aandachtspunten te noemen. Dat zijn de overlast van personen, van vervuiling en van verkeer. Met betrekking tot het thema veiligheid is alleen de school-huisroute voor kinderen een aandachtspunt. Van alle wijken krijgt Warande met een 6,4 het hoogste cijfer voor de ontwikkeling van de wijk, wat betekent dat de bewoners een lichte verbetering hebben waargenomen in het afgelopen jaar.

4.2.7 Halsteren

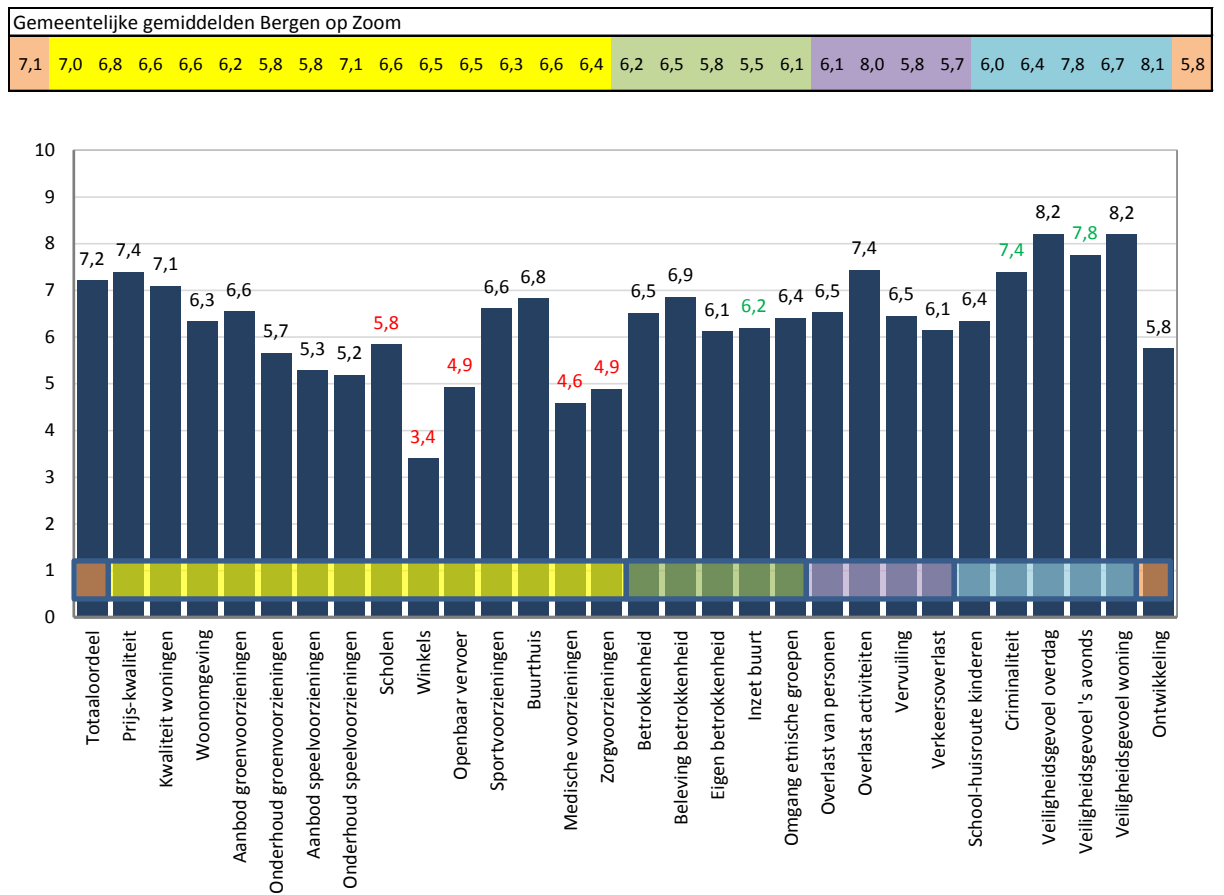

De bewoners van Halsteren geven gemiddeld een 7,6 als algemeen oordeel voor de wijk waarin ze wonen. Dit cijfer is hoger dan het gemiddelde voor de gemeente Bergen op Zoom. Halsteren scoort vooral op veiligheid en ongenoegens bovengemiddeld, en wel op de aspecten criminaliteit, veiligheidsgevoel (overdag en 's avonds), overlast van activiteiten en vervuiling.

Wat betreft de fysieke woonomgeving geven de bewoners een bovengemiddeld cijfer voor de sportvoorzieningen en een beneden gemiddeld cijfer voor de buurthuizen. De buurthuizen vormen daarmee, net als het groenonderhoud, een aandachtspunt voor Halsteren. Wat betreft de sociale woonomgeving vormt de inzet van de bewoners voor hun wijk een aandachtspunt.

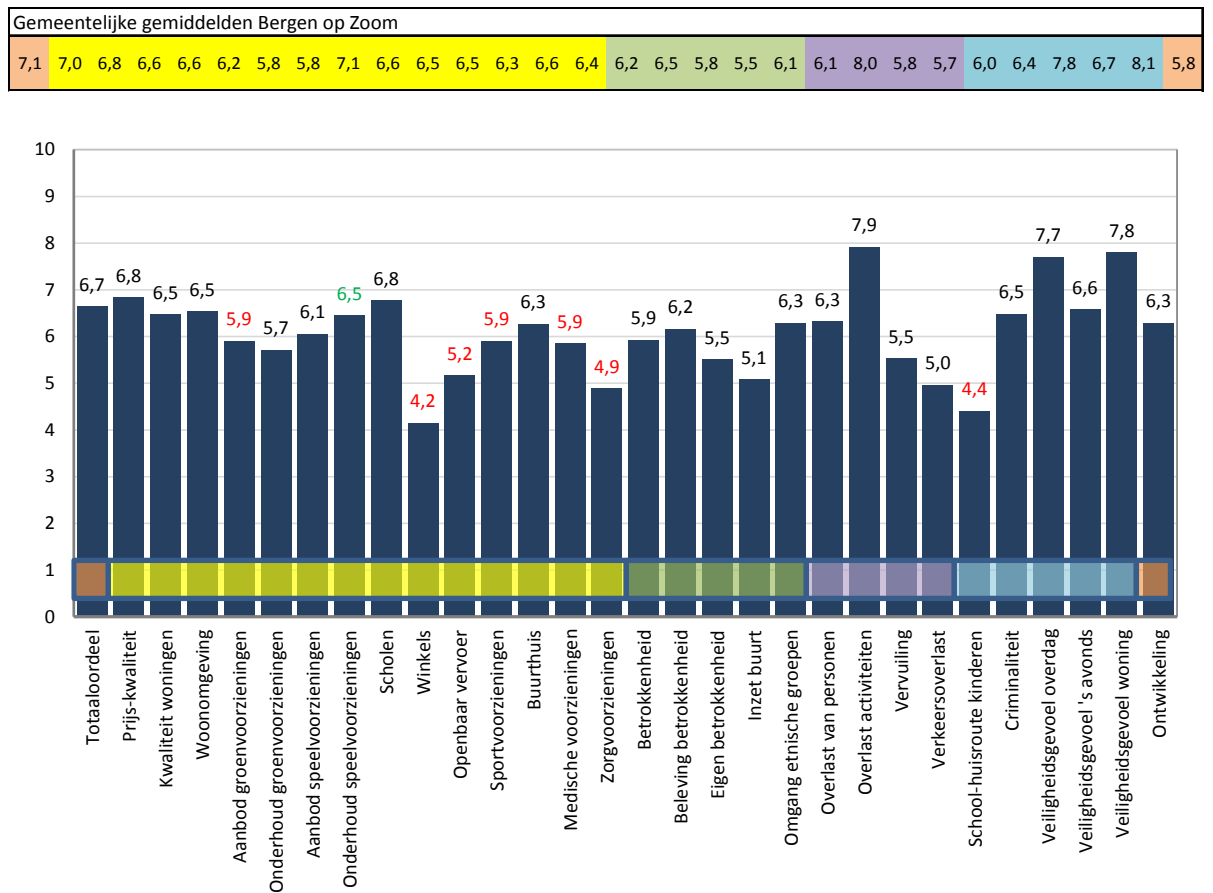

4.2.8 Lepelstraat

De bewoners van Lepelstraat geven bovengemiddelde cijfers voor de inzet voor de buurt, de criminaliteit en het veiligheidsgevoel 's avonds. Op de thema's sociale woonomgeving, ongenoegens en veiligheid zijn voor deze wijk geen aandachtspunten te benoemen. Wel komen enkele aandachtspunten naar voren met betrekking tot de fysieke woonomgeving. Het aanbod en de kwaliteit van scholen, winkels, openbaar vervoer, medische- en zorgvoorzieningen krijgen cijfers die lager zijn dan het gemiddelde voor de gemeente en vormen allen aandachtspunten voor deze wijk. Ook het groenonderhoud en het aanbod en onderhoud van speelvoorzieningen blijken aandachtspunten te zijn.

4.2.9 Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal

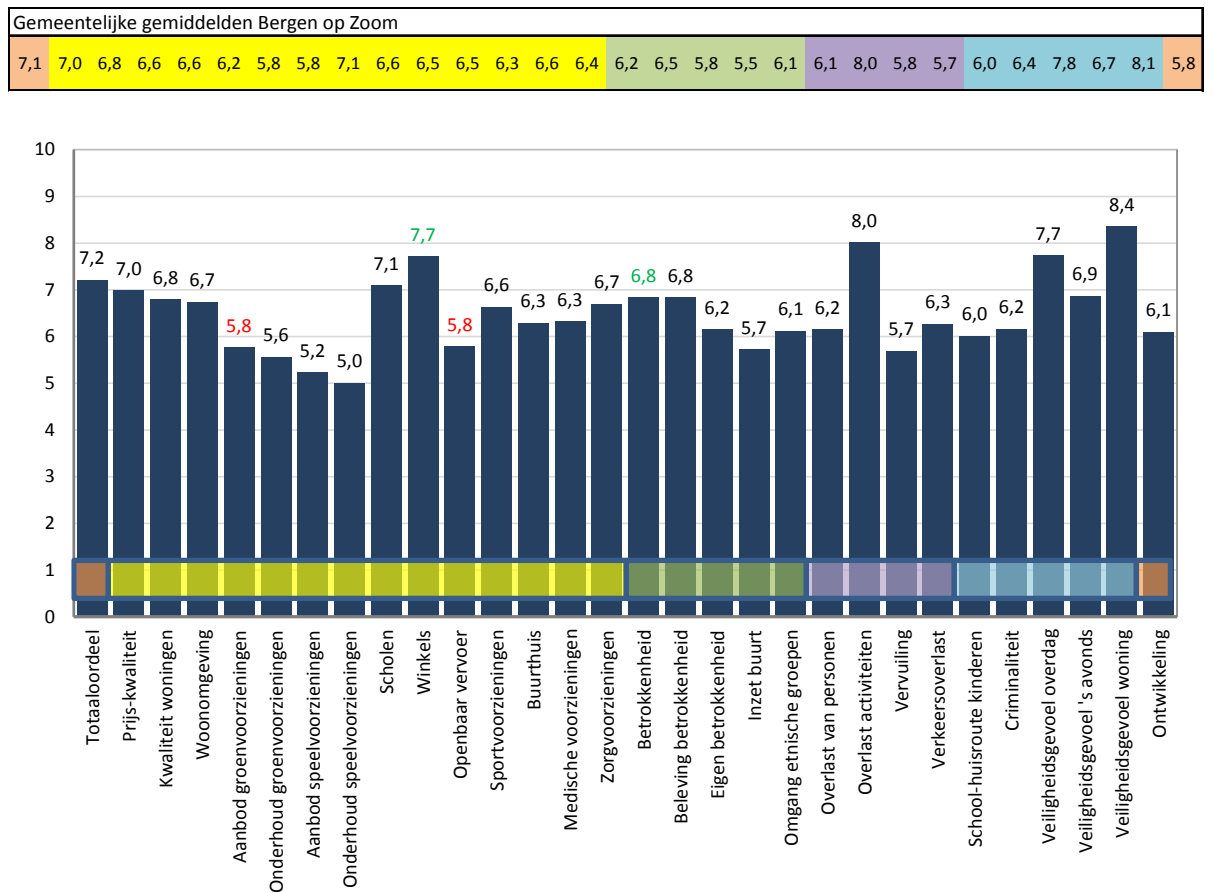

De wijk Nieuw Borgvliet/ Langeweg/ De Wal scoort op zeven aspecten lager dan het gemeentelijk gemiddelde. Eén van die cijfers heeft betrekking op veiligheid, en wel op de school-huisroute voor kinderen. De overige cijfers hebben betrekking op de fysieke woonomgeving, namelijk op het aanbod van groen, winkels, openbaar vervoer, sportvoorzieningen, medisch- en zorgvoorzieningen. Dit zijn allen aandachtspunten voor deze wijk, evenals het onderhoud van de groenvoorzieningen.

Ook op sociaal gebied zijn drie aandachtspunten te noemen, dat zijn de betrokkenheid van wijkbewoners, de eigen betrokkenheid en de inzet voor de wijk. Wat betreft de ongenoegens behoeven vervuiling en verkeersoverlast extra aandacht.

Voor de ontwikkeling van de wijk geven de bewoners gemiddeld een 6,3, wat wijst op een lichte positieve ontwikkeling.

4.2.10 Fort-Zeekant/ Glacis/ Markiezzaten

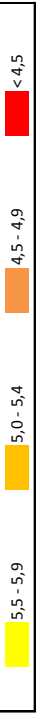

De bewoners van Fort-Zeekant/ Glacis/ Markiezzaten geven bovengemiddelde cijfers voor de winkelvoorzieningen en de betrokkenheid van de wijkbewoners. Op twee aspecten krijgt de wijk cijfers die lager zijn dan het gemeentelijk gemiddelde, namelijk voor het groenaanbod en het openbaar vervoer. Andere aandachtspunten met betrekking tot de fysieke woonomgeving zijn het onderhoud van de groenvoorzieningen en het aanbod en het onderhoud van speelvoorzieningen. Op sociaal gebied vormt de inzet voor de wijk een aandachtspunt en wat betreft de ongenoegens is de vervuiling een punt van aandacht.

Voor de ontwikkeling geven de bewoners van deze wijk gemiddeld een 6,1, waarmee aangegeven wordt dat zij een lichte positieve ontwikkeling hebben waargenomen in het afgelopen jaar.

4.3 Overzicht aandachtspunten

Wijk/kern	Totaaloordeel	Prijs-kwaliteit	Kwaliteit woningen	Woonomgeving	Aanbod groenvoorzieningen	Onderhoud groenvoorzieningen	Aanbod speelvoorzieningen	Onderhoud speelvoorzieningen	Scholen	Winkels	Openbaar vervoer	Sportvoorzieningen	Buurthuis	Medische voorzieningen	Zorgvoorzieningen	Betrokkenheid	Beleving betrokkenheid	Eigen betrokkenheid	Inzet buurt	Omgang etnische groepen	Overlast van personen	Overlast activiteiten	Vervuiling	Verkeersoverlast	School-huisroute kinderen	Criminaliteit	Veiligheidsgevoel overdag	Veiligheidsgevoel 's avonds	Veiligheidsgevoel woning	Ontwikkeling				
1 Steenberg					5,7								5,6						5,8											5,9				
2 Welberg					5,6	5,4	4,8	5,1		4,8	5,0			5,6	5,8				5,9						5,4					5,8				
3 Dinteloord					5,9	5,5	5,6																											
4 Kruisland					5,9	5,7	5,7			4,9																								
5 Nieuw-Vossemeer									4,9	3,8																								
6 De Heen					5,6				4,3	3,3	4,8	5,9	4,9	4,2																	5,8			
7 Woensdrecht									4,6	3,1			5,8	5,6	5,7							5,7												
8 Hoogerheide																																5,9		
9 Huybergen									5,5	5,3																						5,8		
10 Ossendrecht										5,4																						5,8		
11 Putte					5,8								5,4																			5,6		
12 Tholen													5,6																					
13 Poortvliet									5,3																								5,7	
14 Scherpenisse									3,2	5,5	3,7	4,5	4,1	3,8																				
15 Stavenisse													5,6																				5,7	
16 Oud-Vossemeer									5,3	5,6																							5,7	
17 Sint-Maartensdijk										5,9																							5,6	
18 Sint-Annaland													5,8																				5,8	
19 Sint-Philipsland									4,8	4,8	5,9	5,9	5,2	5,3																			5,8	
20 Centrum					5,8	5,8	4,5	4,6					5,9	5,7																		5,9		
21 Bergse Plaat																																	5,8	
22 Noord																																		
23 Gageldonk West		5,7																																
24 Gageldonk Oost																																		
25 Warande																																		
26 Halsteren																																		
27 Lepelstraat																																		
28 Nieuw-Borgvliet/ Langeweg/ De Wal																																		
29 Fort-Zeekant/ Glacis/ Markiezzaten																																		

Bijlage 1

Vragenlijst

Buurtnr:

Enquête leefbaarheid in uw buurt

Met deze vragenlijst stellen wij u een aantal vragen over de leefbaarheid in uw buurt. U kunt steeds een rapportcijfer geven. Daarbij geldt: een hoger cijfer (10) betekent dat u meer tevreden bent en een lager cijfer (1) betekent dat u ontevreden bent. Een 6 is net voldoende en een 5 net onvoldoende. Hebt u geen oordeel over een vraag of vindt u de vraag niet op uw buurt van toepassing, dan kunt u die vraag onbeantwoord laten. Aan het einde van de vragenlijst kunt u een toelichting bij uw antwoord geven bij maximaal 2 vragen. De vragenlijst begint met enkele achtergrondvragen.

PERSOONLIJKE SITUATIE

Wat is uw leeftijd?

		jaar
--	--	------

Bent u man of vrouw?

- man
 vrouw

Wat is uw postcode? (bijvoorbeeld: 1234 AB)

--	--	--	--

--	--

Heeft u een huurwoning of een koopwoning?

- huur
 koop

Wie is de eigenaar van de woning?

☐ Ikzelf/ wijzelf	☐ Woningstichting Dinteloord
☐ Stadlander	☐ Andere verhuurder
☐ Woningstichting Woensdrecht	

Wat is de samenstelling van uw huishouden?

- alleenwonend
 eenoudergezin, jongste thuiswonende kind onder de 12 jaar
 eenoudergezin, jongste thuiswonende kind 12 jaar of ouder
 gezin, jongste thuiswonende kind onder de 12 jaar
 gezin, jongste thuiswonende kind 12 jaar of ouder
 tweepersoonshuishouden zonder (thuiswonende) kinderen

In wat voor soort woning woont u?

- Eéngzinswoning of seniorenwoning in rij
 twee onder één kap
 vrijstaande woning
 appartementencomplex met lift
 appartementencomplex zonder lift

DE LEEFBAARHEIDSMONITOR

Kruis per vraag steeds het vakje aan onder het getal dat u als rapportcijfer wilt geven voor uw buurt.

Totaaloordeel

1. Hoe beoordeelt u uw buurt in het algemeen?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

Kwaliteit woning

2. Wat vindt u van de prijs-kwaliteit verhouding van uw woning?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

3. Wat vindt u van de kwaliteit van de woningen in uw buurt?

Daarbij gaat het niet om de geschiktheid van uw eigen woning voor uzelf maar om de aantrekkelijkheid en de staat van onderhoud van de woningen in de buurt.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

Kwaliteit woonomgeving

4. Wat vindt u van de woonomgeving in uw buurt?

Denkt u hierbij aan de pleintjes, de bestrating, de manier waarop de straat is ingericht enz.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

Groen- en speelvoorzieningen

5a. Wat vindt u van de aanwezigheid van groenvoorzieningen in uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

b. Wat vindt u van het onderhoud van de groenvoorzieningen in uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

6a. Wat vindt u van de aanwezigheid van speelvoorzieningen in uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

b. Wat vindt u van het onderhoud van de speelvoorzieningen in uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

De aanwezigheid van openbare voorzieningen

7. Wat vindt u van het aanbod en de kwaliteit van onderstaande voorzieningen bij u in de buurt?

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
CHOLEN	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>
INKELS	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>
OPENBAAR VERVOER	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>
SPORT-VOORZIENINGEN	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>
JURTHUIS	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>
RECREATIONELE VOORZIENINGEN	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>
ANDERE VOORZIENINGEN	<i>Zeer slecht</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer goed</i>

Sociale woonomgeving

8. Wat vindt u van de mate van betrokkenheid van bewoners bij uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Niet betrokken</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer betrokken</i>

9. Hoe ervaart u de betrokkenheid van de buurtbewoners?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer onprettig</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer prettig</i>

10. In hoeverre bent u zelf betrokken bij uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Niet betrokken</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer betrokken</i>

11. Bent u bereid zich actief in te zetten voor uw buurt?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Niet bereid</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer bereid</i>

12. Gaan bewoners van verschillende etnische afkomst in uw buurt op een prettige manier met elkaar om?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Zeer onprettig</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Zeer prettig</i>

Overlast

13. Heeft u in uw buurt overlast (van het gedrag) van anderen?

Denk hierbij aan geluidsoverlast, andere overlast van buurtbewoners en overlast door rondhangende jongeren

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Ernstige overlast</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Geen overlast</i>

14. Heeft u in uw buurt overlast van activiteiten?

Denk hierbij aan horeca, markten en evenementen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Geen overlast

15. Heeft u in uw buurt last van vervuiling?

Denk hierbij aan zwerfvuil, stank, verkeerd geplaatst vuilnis, ongedierte, hondenpoep e.d.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Geen overlast

16. Heeft u in uw buurt last van het verkeer?

Denk aan verkeersdrukke, verkeerslawaaï, onvoldoende parkeergelegenheid en/of hinder door verkeerd parkeren, onveilig rijgedrag.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ernstige overlast	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Geen overlast

17. Indien u schoolgaande kinderen heeft, hoe veilig ervaart u de school-huisroute?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Zeer onveilig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Zeer veilig

Veiligheidsbeleving

18. Heeft u in uw buurt last van criminaliteit?

Denk bijvoorbeeld aan vandalisme, inbraak, diefstal, vernielingen en geweldpleging.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Ernstige last	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Geen last

19. Hoe veilig voelt u zich overdag bij u in de buurt?

Denk aan enge plekken, een onprettig sfeer, rondhangende jongeren, etc.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Zeer onveilig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Zeer veilig

20. Hoe veilig voelt u zich 's avonds bij u in de buurt?

Denk aan enge plekken, een onprettig sfeer, rondhangende jongeren, etc.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Zeer onveilig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Zeer veilig

21. Hoe veilig voelt u zich in uw eigen woning?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Zeer onveilig	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Zeer veilig

Tot Slot

22a. Vindt u dat uw buurt het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Sterk achteruit</i>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	<i>Sterk vooruit</i>

b. Op welke punten vindt u uw buurt veranderd in het afgelopen jaar?

- Woningen
- Woonomgeving
- Voorzieningen
- Omgang tussen bewoners
- Betrokkenheid van bewoners
- Criminaliteit/ veiligheid
- Verkeer
- Vervuiling
- Mijn buurt is in het afgelopen jaar niet of nauwelijks veranderd

OPMERKINGEN

Hieronder kunt u maximaal twee aanvullende opmerkingen kwijt met betrekking tot vraag 1 t/m 16. Vermeld het vraagnummer waar uw opmerking betrekking op heeft, graag aangevuld met de eventuele locatie (bijvoorbeeld straatnaam) waar uw opmerking betrekking op heeft.

Nummer van de vraag:

--	--

Nummer van de vraag:

--	--

Deze enquête graag retourneren vóór 1 juli 2011

Hartelijk dank voor uw medewerking!

Onder de inzenders van deze vragenlijst worden 25 cadeaubonnen van Albert Heijn t.w.v. €40,- verloot. Wilt u hiervoor in aanmerking komen, vul dan hieronder uw adresgegevens in:

Naam:.....

Straat en huisnummer:.....

Postcode en woonplaats:.....

Uw adresgegevens worden alleen gebruikt voor het verloten van de cadeaubonnen en worden bij de verwerking niet gekoppeld aan de gegevens uit de vragenlijst.

Bijlage 2

Cijfers op gemeenteniveau

	Totaaloordeel	Prijs-kwaliteit	Kwaliteit woningen	Woonomgeving	Aanbod groenvoorzieningen	Onderhoud groenvoorzieningen	Aanbod speelvoorzieningen	Onderhoud speelvoorzieningen	Scholen	Winkels	Openbaar vervoer	Sportvoorzieningen	Buurthuis	Medische voorzieningen	Zorgvoorzieningen
Gemeente Bergen op Zoom	7,1	7,0	6,8	6,6	6,6	6,2	5,8	5,8	7,1	6,6	6,5	6,5	6,3	6,6	6,4
Gemeente Steenbergen	7,6	7,3	7,1	6,6	6,4	6,1	5,6	5,8	7,2	5,9	5,1	6,4	6,4	6,3	6,2
Gemeente Woensdrecht	7,6	7,3	7,3	6,7	6,9	6,3	6,3	6,2	7,0	6,3	5,4	6,7	6,1	6,9	6,6
Gemeente Tholen	7,4	7,2	7,0	6,6	6,6	6,2	5,9	6,0	7,3	5,9	5,9	6,3	5,8	6,5	6,3

	Betrokkenheid	Beleving betrokkenheid	Eigen betrokkenheid	Inzet buurt	Omgang etnische groepen	Overlast van personen	Overlast activiteiten	Vervuiling	Verkeersoverlast	School-huisroute kinderen	Criminaliteit	Veiligheidsgevoel overdag	Veiligheidsgevoel 's avonds	Veiligheidsgevoel woning	Ontwikkeling
Gemeente Bergen op Zoom	6,2	6,5	5,8	5,5	6,1	6,1	8,0	5,8	5,7	6,0	6,4	7,8	6,7	8,1	5,8
Gemeente Steenbergen	6,6	6,9	6,5	6,1	6,3	7,1	8,1	6,8	6,6	6,3	7,3	8,5	7,8	8,5	6,1
Gemeente Woensdrecht	6,5	6,8	6,4	6,2	6,3	6,8	8,0	6,0	6,1	6,0	6,5	8,1	7,4	8,2	6,0
Gemeente Tholen	6,6	6,9	6,5	6,0	6,6	7,1	8,3	6,7	6,3	6,7	7,6	8,5	7,9	8,5	6,0